ALp 2828
Larch

LIETUVOS
NA...
M...
B...

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, June 22, 1989.

Nepriklausoma Lietuva

ALp 2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 25 (49-ji metai) * 1989 m. BIRŽELIO - JUNE 22 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIME MONTREALYJE DOMINION AIKŠTĖJE. VIRŠUJE: JANIS TERAUDS, pravedęs ceremonijas. ŽEMIAU: dalis vėliavų ir latvių, estų, lietuvių atstovai bei Baltic Federation in Canada pirmininkas PETER MOLDRE (antras iš kairės); Ketvirtas: KLB Montrealio Apylinkės pirm. ARŪNAS STAŠKEVIČIUS

Visos nuotraukos A. Kalvaičio.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

h.n.

GRAIKIJOS KAIRIEJI PRALAIMĖJO

Dabartinio ministerio pirmininko Andreas Papandreou socialistų partija (trumpai vadinama PASOK -Panhelenine Socialistų partija) teišrinko parlamentan 122 atstovus, o jo pagrindinė opozicijos konservatyvi Naujosios Demokratijos partija, vadovaujama Constantine Mitsokis, išrinko 147 atstovus. Prieš rinkimus PASOK turėjo 154 atstovus, o Naujosios Demokratijos partija - 111 atstovų. Papandreou vyriausybė buvo įklimpusi į įvairius skandalus, o pats min. pirmininkas į šeimos painiavas, nes persiskyręs, ilgą laiką gyveno kartu ir pagaliau vedė jauną, buvusią lėktuvų patarnautoją.

KINIJOJE GRĮŽTAMA Į VISIŠKĄ DIKTATŪRĄ

Raudonosios Kinijos radijas, televizija ir spauda meluoja tiesiai į akis: nebuvę jokio šaudymo, joks studentas nenukentėjo, o paskalas skleidžia užsienio buržuazinių agentų pakalikai. Todėl kasdien suimami šimtai disidentų, varomi iš krašto užsienio reproteriai, persekiojami ir terorizuojami nepageidaujami saviškiai ir užsieniečiai, o nemažam skaičiui suimtųjų jau paskelbtos mirties bausmės, kurios netrukus būsiančios įvykdytos arba jau įvykdytos.

Žodžiu, Komunistinė Kinija žengė atgal į stalinistinio stiliaus baimės, teroro, persekiojimų bei egzekucijų laikotarpį.

BAUS ARMĖNIJOS NAMŲ STATYTOJUS

AP žinių agentūra praneša iš Maskvos, kad sovietų teismai pradės bylas prieš tuos, kurie kalti dėlei prastos statybos Armėnijoje, nes to pasėkoje per didįjį žemės drebėjimą 1988 m. gruodžio 7 d. sugriuvo labai daug daugiabučių. Pasirodo, vietoj cemento buvo daug kur prikišta paprasčiausių šiukšlių, tuščių geležies kibirų ir kitokio šlamšto. Cementas aišku, "nubyrėjo" į sukčių ir vaigišių sunkvežimius.

To žemės drebėjimo metu, kaip žinia, žuvo virš 25,000 žmonių ir buvo daug daugiau sužeistų, o be namų liko apie pusė milijono armėnų.

Sovietų laikraštis SOCIALISTINĖ INDUSTRIJA teigia, kad būtų žymiai maziau žuvę, jei pastatai būtų buvę sumūryti su tinkamu cementu. M. Gorbačiov'as tuojau po drebėjimo, vienoje kalboje pa - klausė: "Kodėl sugriuvo trijų metų senumo pastatai, o pastatytieji Nikitos Kruščiov'o laikais vis dar stovi?"

EUROPOS PARLAMENTE DAUGUMA KAIRIŲJŲ

Kairiosios ir už taršos valymą kovojančios grupės išrinko daugumą atstovų į taip vadinamąjį EUROPOS PARLAMENTĄ. Ši institucija yra vienintelė, atstovaujanti 320 milijonų Europos Bendruomenei priklausančių valstybių gyventojų. Tačiau tasai Parlamentas neturi daug galios. Tų atstovų išrinkimas sustiprins delegatų pageidaujamą greitesnį visų sienų panaikinimą ir įkūrimą tikrai vieningos ir efektingos Europos bendruomenės ne tiktai ekonominėje, bet ir kitose, ypač politinėse, srityse.

Pažymėtinas didelis ŽALIŲJŲ atstovų skaičius, patekęs parlamentan. Jie darys viską, kad Europa būtų apvalyta kuo greičiausiai nuo visokių industrinių nuodų.

ANDROPOV'O RANKOS KRUVINOS

Buvęs KGB viršininkas nuo 1961 iki 1967 metų Vladimir'as Semičastny tvirtina OGONIOK savaitraštyje, kad Andropov'as iššaudė tūkstančius Leningrade ir ypač iš Suomijos atplėštojoje Karelijoje 1940 metais. Visa tai, tvirtina jis, esą dokumentuota archyvuose. Andropov'o, valdžiusio Sovietų Sąjungą tik 15 mėnesių, laikais buvo vykdomos egzekucijos ir buvo sukčiaujama plačiausiu mastu. Iki šiol buvo platinama informacija, kad Andropov'as esą kovojęs prieš korupciją ir rėmęs Gorbačiov'ą.

Apie buvusius sovietų vadus, be jokios abejonės, archyvuose yra likę begalės įrodymų, kaip jie be gailesčio naikino savo pačių ir užimtųjų kraštų žmones. Visa tai, reikia tikėtis, vieną dieną bus iškelta švieson. Tada pasaulis patirs, kas yra holokaustas ir tautžudybė.

REIKIA RADIKALIOS REFORMOS

Sovietų Sąjungoje prasidės politinė ir socialinė revoliucija, jeigu vyriausybė nesugebės laiku pagerinti krašto gyvenimo lygį, - samprotauja daugelis sovietų ekonomistų. Jiems pritaria ir politikieriai. Žemdirbystės ekspertas Vladimir'as Tichonov'as pasakė reporteriams, kad jeigu žemė nebus skubiai grąžinta žemdirbiams, kad jie galėtų ją paveldėti ir dirbti, Sovietų Sąjunga sulauksianti bado labai artimoje ateityje.

Ekonomistai reikalauja radikalių reformų ir skubiai, - tvirtina Oleg'as Bogomolov'as, Pasaulio Ekonomijos instituto direktorius.

Viktor'as Belkin'as, Mokslų Akademijos tyrinėtojas, panašiai įspėjo: "Ekonominė situacija yra blogesnė, negu ją įsivaizduojame. Kartais aš abejoju, ar mes pragyvensime šį rudenį. Mūsų ekonomija darosi vis labiau kanibalistinė - ji ėda pati save, kad galėtų išlikti gyva".

Verta pastebėti, kad neperseniausiai Kanadoje lankęsis prof. dr. Kazimieras Antanavičius, pasižymėjęs lietuvis ekonomistas ir Sąjūdžio tarybos narys, tai yra pasakęs anksčiau už kitus: "Sovietų ekonomiją reikia sugriauti iki pačių pamatų ir pradėti statyti naują. Remontuoti jos nereikia ir neįmanoma.

BRANDUOLINĖ KATASTROFA 1957 METAIS SOVIETIJOJE

Ilgą laiką vakariečiai rašė apie milžiniško dydžio branduolinę katastrofą, įvykusią 1957 m. Sovietų Sąjungoje. Iki šiol oficialūs sovietų šaltiniai tai neigė. Dabar gi sovietų vyriausybė oficialiai patvirtino, kad 1957 m. rusgėjo mėnesį branduolinių ginklų įmonėje netoli Uralo tikrai įvyko milžiniškas sprogimas, sunaikinęs ir apnuodijęs 100 kilometrų ilgio ir apie 10 kilometų pločio ruožą. Dar dabar tose apylinkėse yra dideli kiekiai radiacijos ir visų upių ir ežerų vanduo apnuodytas.

KITI APIE MUS

Pasipylus daugybei žinių apie Pabaltiją ir Lietuvą įvairiuose įvairių kraštų laikraščiuose ir žurnaluose pasidarė fiziškai nebeįmanoma jų bent didesnę dalį ir žymesniuosius aptarti. Yra "NL" skaitytojų, kurie mums atsiunčia iškarpas arba nurodo kur ir kas parašyta apie mus, yra ir tokių, kurie atsiunčia tų žinių vertimus. Pastarųjų norėtume daugiau: jie mums labai padeda. "NL" archyve iškarpų, žurnalų ir laikraščių jau turime didžiulį pundą. Pasidarysime

/ nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – $ 22.00
Rėmėjo – $ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PARYŽIAUS KONFERENCIJOJ

1989 M. GEGUŽĖS MĖN. 9-10 D.D.

VYTAUTO SKUODŽIO KALBA:

LIETUVA SIEKIA NEPRIKLAUSOMYBĖS

Š.m. rugpjūčio 23 dieną sueina 50 metų nuo tos dienos, kada du pagrindiniai II-jo Pasaulinio karo kaltininkai - Stalinas ir Hitleris slaptąja Molotovo ir Ribbentropo pasirašytąja sutartimi pasidalino laisvas ir nepriklausomas Rytų Europos valstybes į savo politinių interesų sferas. To pasekmėje netrukus Vokietija ir Sovietų Sąjunga užgrobė Lenkiją.

Ši dviguba agresija greitai išaugo į II-jį Pasaulinį karą. Likvidavę Lenkijos valstybę, sovietai privertė Pabaltijo kraštus sutikti, kad juose būtų įsteigtos Raudonosios armijos bazės. Taip pat pareiškė teritorines pretenzijas Suomijai ir prieš ją pradėjo karą. Visa tai įvyko baigiantis 1939 metams. O sekančiais - 1940-taisiais metais Sovietų Sąjunga vienu metu paskelbė ultimatumus suverenių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių vyriausybėms ir birželio 15-17 dienomis, tuos kraštus okupavo, į juos įvesdama šimtus tūkstančių savosios kariuomenės ir savąją valdžią, kuri tebefunkcionuoja iki šiol. Dar po 10 dienų, tą patį birželio mėnesį nuo Rumunijos buvo atplėšta Besarabija ir užgrobta Šiaurinė Bukovina.

Taip Sovietų Sąjunga, aukščiau minėtos slaptos sutarties su Vokietija pagrindu ir pasinaudodama įsiliepsnojusiu II-jo Pasaulinio karo gaisru, praplėtė savo valstybės sienas į Vakarus. Įdomu pažymėti, jog Sovietų Sąjunga, okupuodama Lietuvą, užgrobė ir tą Lietuvos nedidelę dalį, kuri pagal II-ją rugsėjo 28 dienos slaptą sutartį, turėjo atitekti Vokietijai. Pagal 1941 metų sausio 10 dienos slaptą susitarimą, už tą Lietuvos dalį, Sovietų Sąjunga Vokietijai išmokėjo 7 milijonus ir 500 tūkstančių aukso dolerių.

II-jam Pasauliniam karui pasibaigus, pasinaudodama didžiųjų Vakarų valstybių vadovų padarytomis klaidomis, Sovietų Sąjunga Rytų ir Centrinėje Europoje sukūrė Maskvai pavaldžias, vadinamąsias socialistines arba liaudies respublikas ir sukėlė didelę grėsmę likusiai Vakarų Europos daliai, o tuo pačiu ir III-jo Pasaulinio karo pavojų.

Visą šią politinių dramatinių įvykių istoriją čia tenka prisiminti todėl, kad pabrėžtume, jog Lietuva, kurios vardu aš čia kalbu, ir dabar tebėra Sovietų Sąjungos aneksuotas kraštas ir todėl negali būti laikomas TSRS valstybės dalimi. Kategoriškai pabrėžiu, kad sovietų jau beveik 50 metų be atvangos kartojamas tvirtinimas, jog Lietuva laisvanoriškai įsijungė į sovietų Sąjungą yra įžūlus melas. Nors daugelis pasaulio valstybių vadovų tai žino, deja, iki šiol Lietuvos, kaip aneksuoto krašto politinis statusas, dar nė karto nebuvo svarstomas nei Jungtinių tautų Organizacijoje, nei valstybių viršūnių pasitarimuose, nei kuriose kitose tarptautinėse politinėse konferencijose, tarytum Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė, niekada nebūtų buvusi Tautų Sąjungos narė.

II-jam Pasauliniam karui einant prie pabaigos, lietuvių tautą pirmosios sovietinės okupacijos metu patyrusi siaubingą terorą, netikėjo, kad Vakarai, laimėję karą, Lietuvą paliks likimo valiai. Tokiam mūsų įsitikinimui pagrindą davė ATLANTO CHARTA, prie kurios buvo prisijungusi ir Sovietų Sąjunga. Deja, viltys nepasitvirtino.

Sovietams antrą kartą užėmus Lietuvą 1944-1945 metais, joje prasidėjo dar didesnis teroras ir represijos. Pastarosios tęsėsi beveik iki šių dienų.

Tikint, kad Vakarai padės Lietuvai atgauti nepriklausomybę, nuo pirmųjų antrosios okupacijos dienų prasidėjo atkakli Lietuvos partizanų ginkluotą kova, kuri tęsėsi beveik 10 metų. Tai buvo tokia pat kova, kurią taip pat beveik 10 metų vedė ir tebeveda partizanai Afganistane tačiau su tuo tik skirtumu, kad jų didvyriška kova yra viso pasaulio dėmesio centre ir ji yra visapusiškai remiama. Lietuvos partizanų tada niekas nerėmė. Jų kova pareikalavusi daugiau negu 30 tūkstančių Lietuvos patriotų aukų, buvo pralaimėta, tačiau kovotojai už Lietuvos laisvę nugalėti nebuvo. Toji kova ir toliau buvo tęsiama pogrindžio sąlygomis iki dabar.

Vienas iš daugelio to pogrindžio reiškinių buvo ir dabar yra LKB Kronika. Patekdama į Vakarus ir leidžiama anglų, vokiečių, ispanų, italų ir kitomis kalbomis, ji, tur būt, pirmoji pasauliui atvėrė akis, parodydama, kaip Sovietų Sąjungoje yra tyčiojamasi iš žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių ir kas iš tiesų yra ta vadinamoji sovietinė "demokratija". Lietuvos pogrindžic leidiniai taip pat pasauliui parodė, su kokiu atkaklumu lietuvių tauta tebekovoja už savo teises, siekdama būti vėl laisva ir vėl atkurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Toji kova nuo pirmosios sovietinės okupacijos dienos iki pastarųjų metų buvo lydima areštų, teismų, įkalinimų kalėjimuose, lageriuose ir specialiose psichiatrinėse ligoninėse, trėmimų, žudymų, diskriminacijos ir įvairių kitų persekiojimo būdų. Visa tai, vienaip ar kitaip palietė didesnę pusę Lietuvos gyventojų.

Dabar, pasinaudodama sunkia Sovietų Sąjungos ūkine ir ekonomine padėtimi, visa pavergtoji lietuvių tauta energingai pakilo į atvirą ir ryžtingą kovą prieš Maskvos šeimininkavimą Lietuvoje ir visišką nesiskaitymą su pavergtos lietuvų tautos interesais.

1988 metų vasarą Lietuvoje prasidėjęs judėjimas per keletą mėnesių apėmė visą kraštą. To judėjimo priešakyje stovi oraganizacija, pasivadinusi PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIU.

Sąjūdžio artimiausias tikslas yra, skaitaitantis su realiomis sąlygomis ir galimybėmis, iškovoti Lietuvai visišką savarankiškumą ir nepriklausomumą nuo Maskvos beveik visose srityse.

Tai kas dabar Lietuvoje vyksta yra tikra, tačiau taiki revoliucija. Jau pasiekta daug svarbių laimėjimų, kurie sustiprino lietuvių tautinį sąmoningumą, tautinę savigarbą, pasitikėjimą savo jėgomis toliau siekiant pilietinės, tautinės, religinės, ekonominės, kultūrinės, kūrybinės, švietimo, ir kitų laisvių, kurių viršūnėje - politinė laisvė ir nepriklausomos Lietuvos atkūrimas.

Sąjūdžio veikla ir jo pasiekti laimėjimai sukėlė visuotinį lietuvių tautinį atgimimą. O tai dar labiau sustiprino tautos ryžtą kovoti už visišką savarankiškumą ir laisvę.

Tiktai dabar Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vykstantys judėjimai atkreipė viso pasaulio dėmesį. Tie judėjimai daro tam tikrą netiesioginį poveikį ir kitoms Sovietų Sąjungoje esančioms tautoms, jų tarpe ir baltarusiams, kurių atstovų, deja, šioje konferencijoje nėra. Kai kas mėgina įžiūrėti tokią įtaką Tibetui.

Deja, pasaulis dabar tiktai stebi Pabaltiją, spėlioja

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIME MONTREALYJE ekumeninėse maldose: estų, lietuvių Šv. Kazimiero P–jos kleb. kun. St. Šileika, SDB, ir latvių kunigai. Nuotr. A. Kalvaičio.

prie ko visi tie įvykiai prives, ir toliau palieka savieigai.

Būtų klaidinga manyti, jog Lietuva, siekdama visiško savarankiškumo, norėtų amžinai pasilikti Sovietų Sąjungos sudėtyje, kaip tai kai kam atrodo, sprendžiant iš kai kurių Sąjūdžio dokumentų. Tai žino ir Maskva. Todėl praėjusių metų pabaigoje skubėjo įvesti tam tikrus pakeitimus dabar veikiančioje TSRS Konstitucijoje, iš jos pašalinti staipsnį, leidžiantį sąjunginėms respublikoms iš TSRS išstoti. Protestuojant prieš šį sumanymą, Lietuvoje per vieną savaitę buvo surinkta beveik du milijonai parašų. Tiek pat parašų buvo surinkta Latvijoje ir Estijoje. O tai jau savotiškas tų kraštų referendumas, ginant išstojimo iš TSRS teisę.

Lietuvoje dabar veikia daug atvirų, tačiau valdžios akimis žiūrint, neoficialių organizacijų. Iš jų šiuo metu po SĄJŪDŽIO, populiariausia yra LIETUVOS LAISVĖS LYGA, įkurta prieš 11 metų. Jos vadovaujantis organas yra Tautinė Taryba. LLL atvirai ir tiesiai reikalauja Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, o tuo pačiu ir atsiskyrimo nuo TSRS jau dabar. Šia idėja dabar gyvena absoliuti dauguma Lietuvos gyventojų, gerai suprasdami, kad labai svarbūs politiniai reikalai yra sprendžiami ne iš karto.

Lietuvių tauta reikalauja, kad Stalino ir Hitlerio susitarimo apiforminto slaptu Molotovo-Ribbentropo paktu, penkiasdešimtmečio proga visos pasaulio valstybės, kurios vertina ir gerbia savo pačių laisvę, paskatintų Sovietų Sąjungą oficialiai pripažinti tą sutartį politiniu nusikaltimu ir kaip tokią - paskelbtų ją negaliojančia. Tą patį turi padaryti ir abiejų Vokietijos dalių vyriausybės. Tokio reikalavimo pagrindas yra ir tai, kad Sovietų Sąjunga 1940 metais, okupuodama Lietuvą, Latviją ir Estiją, sulaužė Lenino vadovaujamos Sovietų Rusijos vyriausybės 1920 metais pasirašytas taikos sutartis su Pabaltijo respublikomis ir Sovietų Sąjungos 1926 metų rugsėjo 28 dienos nepuolimo sutartį su Lietuva.

Lietuvių tauta prašo, kad laisvojo pasaulio kraštai ir jų vyriausybės atrastų būdus paveikti Sovietų Sąjungą, kad ji dabar nustotų kištis į Lietuvos vidaus reikalus ir leistų Lietuvai tvarkytis visose srityse taip, kaip jai pačiai atrodo geriau. Tam pragrindą duoda ATLANTO CHARTA, Žmogaus Teisių nuostatai ir Jungtinių Tautų paskelbti visuotiniai dėsniai.

Lietuvių tauta reikalauja, kad jai būtų pripažinta teisė būti savarankiška visose srityse iki visiško atsiskyrimo nuo TSRS ir prašo visus laisvojo pasaulio kraštus šį reikalavimą visais būdais remti.

Lietuvių tauta primena pasauliui, jog svarstant Lietuvos atsiskyrimo nuo TSRS klausimą, koks nors referendumas Lietuvai nereikalingas, nes ji pati prie TSRS buvo prijungta panaudojant karinę jėgą. Lietuvos vadinamojo "laivanoriško prisijungimo" farsas iš anksto buvo suredaguotas Maskvoje.

Lietuva primena pasauliui, jog Sovietų Sąjungoje demokratijos dar nėra. Ir jos nebus tol, kol krašto valdymą monopolizuos jau 70 metų šią kolonijinę imperiją valdančioji Komunistų partija.

Lietuvių tauta mano, jog moralinę atsakomybę dėl Lietuvos atnaujintų persekiojimų, sustiprintų suvaržymų ir represijų, ko galima tikėtis, turės prisiimti ir Vakarų kraštai, kurie dabar parodė norą savo finansiniais ir technologiniais laimėjimais prisidėti prie sovietų Sąjungos ūkio ir ekonomikos, o tuo pačiu ir prie jos ekspansinės galios sustiprinimo.

Lietuvių tauta, kovojanti už Žmogaus Teisių įgyvendinimą Lietuvoje ir savo laisvę, laukia politinės ir moralinės paramos iš visų, kuriems yra brangus tikėjimas, laisvė ir taika.

/.....atkelta iš 1 psl./

jų fotokopijas ir medžiagą perduosime Lietuvių Bendruomenei. Tarp kita ko, tokių straipsnių ir jų vertimų pageidauja ir Lietuva: Sąjūdis, Vilniaus radijas, laikraščių redakcijos, bibliotekos, moksliniai archyvai ir kt. Visa tai neįkainojama medžiaga Lietuvos laisvės bylai ir atsiekimui.

Montrealio THE GAZETTE š.m. birželio 19 d. numeryje, straipsnyje apie Kiniją (KINIJOJE TEISYBĖ NELIKS PALAIDOTA AMŽINAI) mini ir mus: "Kaip tiktai šiuo metu Sovietų vyriausybė ir sovietų istorikai grumiasi su Nacių-Sovietų 1939 metų priešagresiniu paktu, kuris padalino Lenkiją naciams ir sovietams, ir atidavė Sovietų Sąjungai nepriklausomas Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybes, kurias tų pat metų spalio mėnesį S.S.S.R. prisijungė sau.

Sovietinė istorija 50 metų neigė tokių dokumentų buvimą. Anot jos, Baltijos valstybių žmonės "spontaniškai" reikalavo savo kraštų prijungimo prie Sovietų Sąjungos.

Kiekvienas, kuris rimtai tai yra studijavęs, žino, kad tai plepalai. Žino tai ir sovietų istorikai. Bet kur gi dingo dokumentai? Jie buvo jau seniai Sovietų Sąjungoje sunaikinti.

Vakarų Vokietijos ir JAV dokumentų kopijos, kurios buvo po karo rastos nacių archyvuose, yra įteiktos Maskvai, bet kol kas klausimas nėra oficialiai išspręstas. Priežastis yra aiški: jei Sovietų Sąjunga pripažins, kad Baltijos valstybės buvo jėga užgrobtos, susitarus dėl to su Hitleriu, - kitaip tariant, jei Maskva patvirtins teisybę, kurią jau visi, kurie domisi tuo, žino, - tai reikės ESTIJAI, LATVIJAI IR LIETUVAI grąžinti jų nepriklausomybę (mano išretinta, h.n.)."

TIME žurnalo š.m. birželio 19 d. numeryje, kurio viena dalis specialiai skirta REVOLIUCIJAI PRIEŠ KOMUNIZMĄ (Kinija, Lenkija, SSSR), paminėti Baltijos kraštai ir Lietuva. Straipsnyje HARD LESSONS AND UNHAPPY CITIZENS (SUNKIOS PAMOKOS IR NEPATENKINTI PILIEČIAI) rašoma:

"Politiniai iššūkiai, pasitikę Gorbačiov'ą, apėmė ir pirmąjį išėjimą iš posėdžių, kurį įvykdė Lietuvos deputatai, vienos iš trijų Baltijos valstybių ir nacionalizmo židinio. Jų išėjimą išprovokavo planas, kurį rėmė ir Gorbačiov'as, kad būtų sudaryta komisija, kuri tars galutiną žodį konstituciniuose ginčuose. Baltijos deputatai įmatė pasiūlyme tiktai dar vieną būdą, kuriuo Maskva diktuotų 14-kai nerusiškųjų respublikų. Romas Gudaitis rašytojas ir Lietuvos deputatas, pareiškė: "Mūsų rinkėjai įsakė mums rūpintis mūsų respublikų suverenitetu". Gorbačiovas šio staigaus lietuvių išėjimo buvo aiškiai suerzintas, nes sušuko jiems iš paskos: "Aš prašau jūsų laikytis ramiai (nesijaudinti), nes tai nėra jau toks paprastas dalykas." Galiausiai, tačiau, Gorbačiov'as išgavo pritarimą kompromisiniam pasiūlymui perduoti klausimą svarstyti specialiai tam reikalui sudarytai grupei, kurion įeina ir žinomi disidentai."

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Š. m. birželio 19d. 8 val. v. Vilniaus radijas užsieniui pranešė linksmą žinią: LIETUVOS JACHTA "AUDRA" jau pasiekė Amerikos krantus! Jachta išmetė inkarą Atlantic Island uoste, netoli New Yorko, New Jersey valstijoje. Jachta uostą pasiekė 16 val. Greenwich'o laiku. Taip pat pirmą kartą istorijoje Lietuvos jachta nuplaukė iki Amerikos krantų, skelbdama, kad tai atlikta LIETUVOS GARBEI, TAUTOS VIENYBEI. Jachtai reikėjo 38 parų atlikti šį jūrų kelią. Dėl gedimų didžiausioji Lietuvos jachta LIETUVA yra atsilikusi nuo AUDROS maždaug parą. Su jachta DAILE kol kas nėra ryšių (jos trumpų bangų radijo siųstuvas ir priimtuvas yra labai silpni), bet, galimas dalykas, ji pasieks Amerikos krantus antra. Šį šeštadienį, birželio 24 d. bus iškilmingas Lietuvos buriuotojų sutikimas. Jis įvyks New Yorke, kur Lietuvos laisvės statula susitiks su Amerikos laisvės statula. (Buriuotojai vežasi Lietuvos Laisvės statulos repliką).

• **Lietuvos Tautinis Olimpinis komitetas** susikirto su Sovietų Sąjungos Olimpiniu komitetu, kuris, nesiskaitydamas su anksčiau paskelbta Lietuvos komiteto deklaracija, dar vis tebelaiko Lietuvos sportininkus tiktai SSSR sąstato dalimi. Taip parašyta naujajame SSSR Olimpinio komiteto istatų projekte.

Lietuviai tačiau paskelbė tokiam sumanymui ultimatumą. Tasai projektas esą atspindi stalinistinės unitarinės valstybės diktatą. Projektas nesiskaito su faktu, kad Lietuva yra suvereni tarybų respublika ir kad Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje yra atkurti Tautiniai Olimpiniai komitetai. Primenama Maskvai, kad Baltijos Valstybės buvo neteisėtai inkorporuotos Sovietų Sąjungon ir daugumas buvusių Tautinio Olimpinio komiteto narių buvo Tarybų valdžios represuoti, mirė tremtyje, stalininiuose lageriuose arba emigracijoje.

Lietuvos Tautinis komitetas niekad oficialiai neišstojo iš Tautinio Olimpinio komiteto, todėl negali būti lygia greta narių Sovietų Olimpiniame komitete. Lietuvos Olimpinis komitetas tame pareiškime taip pat apeliuoja į Tarptautinį komitetą, prašydamas ištirti ar Sovietų Sąjungos Olimpinio komiteto struktūra ir veikla atitinka olimpinės chartos principus ir taisykles. Nurodoma taip pat, kad Sovietų Sąjunga tuos principus pažeidžianti.

Anot Edvino Butkaus, Vilniaus radijo pranešėjo, "vaizdžiai tariant, šiuo Lietuvos Olimpinio komiteto pareiškimu paskelbiamas šventas olimpinis karas".

Radijas tuojau po to priminė, kad Jugoslavijoje šiuo metu vykstančiame krepšinio pasauliniame turnyre SSSR rinktinėje pagrindiniais žaidėjais žaidžia keturi lietuviai ir komandos treneris taip pat yra lietuvis.

PRANEŠA ELTA

RAŠYTOJAI IR ISTORIKAI PASMERKIA "DIKTATORIŠKĄ SOVIETIZACIJĄ"

Lietuvos rašytojai ir istorikai (nekomunistai ir komunistai), pasmerkė stalininį "genocidą", "diktatorišką sovietizaciją", "smurtą, apgavystę ir demagogiją", įtvirtinant "stalinizmo diktatūrą", ir tebeaktyvias "stalinizmo liekanas ideologiniame ir kultūriniame gyvenime". Balandžio 4 d. Vilniuje įvykusiame Rašytojų sąjungos ir Mokslo Akademijos Istorijos instituto atvirame partiniame susirinkime buvo priimta rezoliucija, kurioje reikalaujama teisinių garantijų, kurios neleistų pasikartoti "autokratinio režimo savivalei, smurtui ir tautos tragedijai", balandžio 15 d. pranešė LITERATŪRA IR MENAS.

Rezoliucija taip pat reiškia pageidavimą, kad Lietuvos Komunistų partija priimtų "SAVO programą" ir "taptų savarankiška politine partija". Pasmerkiamas "iškreiptas klasinis požiūris į visuomenę ir istoriją kaip prieštaraujantis humanizmui"; reikalaujama, kad represijų organizatoriai ir vykdytojai būtų teisiami. Nutarta rekomenduoti, kad "pokario ginkluota pasipriešinimo kova" būtų vadinama "rezistencija", o kovotojai "partizanais".

Susirinkimui pirmininkavęs rašytojas R. Kašauskas taip apibūdino pokario padėtį Lietuvoje: "Teroras visur - žemės ūkyje, kultūroje, švietime, totalinis nepriklausomos Lietuvos neigimas". Istorikas K. Strumskis pareiškė: "Daug tiesos apie kolonijinę politiką pasakė mūsų oponentai išeivijoje". Literatūros tyrinėtojas R. Gudaitis apkaltino vietinius valdžios organus, LTSR rašytojų sąjungą, suvaidinusią "gėdingą, tarpais nusikalstamą vaidmenį"; anot jo, "nuo 1944 m. rugpjūčio prasidėjo sistemingas lietuvių kultūros pėdsakų trynimas iš tautos atminties". "Maždaug nuo 1946-tųjų prasidėjo lietuvių rašytojų barbariškas triuškinimas", pareiškė poetas E. Matuzevičius, pasak jo "genocidinė prievartos mašina mus kalė kaip norėjo ir kiek norėjo". "Čia susirinkusiai auditorijai nereikia aiškinti, kaip socializmas reiškėsi Rusijoje - jis prasidėjo teroru, jis ėjo per lavonus, ir kitokio socializmo nebuvo", - kalbėjo filosofas M. Laurinkus. Rašytojas K. Saja priminė, kad persekiojimas literatūroje nesibaigė su Stalino mirtimi. Lietratūros kritikas V. Kubilius citavo Hitlerio, Gebelso mintis ir nurodė jų panašumą su KP lyderių pokariniais pasisakymais. Istorikas R. Čepas pareiškė, kad 1918 m. vasario 16 d. įsikūnijo lietuvių tautos svajonė, nuo 1940 m. birželio 15 d. "prasideda buvusios Respublikos šmeižimas, neigimas viso, kas buvo iškovota per šimtmečius".

Ypač išsamiai susirinkime buvo diskutuojamas pokario partizaninis pasipriešinimas sovietų okupantams.

REABILITACIJOS REIKALAI....

• Afganistano kare dalyvavo apie 3,000 lietuvių karių. Žuvo 87, invalidais visam gyvenimui tapo 88. Apdovanoti ordinais - 296.

• Viso Lietuvoje yra 115,000 invalidų (karo ir civilių). Per metus jų skaičius padidėja apie 20,000.

• Prasidėjus lėtam reabilitacijos procesui, daug daug kam ir užjūriuose gyvenenčių parūpo atimto turto klausimas. Iš principo konfiskuotas arba prarastas iškeldinimo metu turtas grąžinamas, tačiau negrąžinamas ir neatlyginamas toks turtas, kuris buvo arba galėjo būti nacionalizuotas. Tokiais pvz., laikomi namai Vilniaus, Kauno, Panevėžio ir Šiaulių miestuose, kurių bendrasis plotas buvo didesnis kaip 220 kv. metrų, o kituose miestuose - daugiau kaip 170 kv. metrų. Kiekvienu atveju kompensacija negali būti didesnė kaip 3,000 rublių, iš jų 500 rublių už namų apyvokos daiktus. Į tą 3,000 rublių sumą tačiau neįeina namų ir įrengimų vertė, kuri nustatoma pagal valstybinio privalomojo draudimo normas.

Atsilyginti turi tas adminsitracijos vienetas - miesto vykdomasis komitetas ar kolūkis - kuriam konfiskuotas turtas buvo perduotas. Šį potvartkį vykdant, žinoma, laukiama daug ginčų. Reabilituotieji turi teisę į gyvenamąją patalpą be eilės. Pareiškimus turtui atgauti gali paduoti ir nesugrįžę Lietuvon.

• Pagal Reagano-Gorbačiovo susitarimą, iš abiejų kraštų apsiginklavimo buvo išimtos vidutinių nuotolių (500-5,500 km.) raketos. Sovietijoje jų buvo 1,752. Penkios visai netoli Tauragės. Jų inspektuoti pereitų metų rugpjūčio 7 d. atvyko vienuolika amerikiečių karių, jų tarpe 3 moterys - inžinierės. Žiemą amerikiečiai atvyko dar kartą. Šį sykį pažiūrėti ar raketų ir įrengimų joms paleisti nėra likę. Bazės turtas buvo parduotas vietiniams gyventojams už dešimtadalį kainos. Viešbutis, kuriame svečiavosi amerikiečiai, bus dar laikomas gerame stovyje 13 metų. Tiek laiko dar galima bus inspektuoti buvusias raketų bazes.

Įvairių Planų Sintezė

Paruošė J.J.B.

"Rex lithuanorum et multorum ruthenorum" - Lietuvos ir daugelio rasų (rous) karalius. Gediminas, 1316-1341 m)

"Visa Ruthenia (rasai, rusėnai) turi priklausyti Lietuvai" (ALGIRDAS, 1341 m.)

(Tęsinys)

Jis pareiškė, kad skelbiama moralinė revoliucija neturi nieko bendro su dabartine atotampa ('glasnost' ar 'perestroika'), kurios negali staigiai pasikeisti ir pakeisti totalinius režimus:

"Tikras atoslūgis bus galimas tik tada, kai niekur pasaulyje nebebus jėga paremtos valdžios".

Jis sakėsi negalįs suprasti, kaip Vakarų pasaulio vadai gali bendradarbiauti su tais, kurie valdo jėga. Rusija, išnaudodama kitas tautas, turtų nesusikrovė. Rusai esą, pasiliko nepasiturintys, net neturtingesni už kai kurias tautas, kurias jie valdė (ir dar valdo šiandie). Pagrindinis klausimas yra šis: "Kokį gyvenimą turės tie 250 milijonų žmonių, kurie privalės ten pasilikti?"

Jo pagrindinė tema yra "Russia first". Ši programa reikalauja apgyvendinimo ir apdirbimo "north-east", t.y. miškuotus ir retai apgyventus šiaurinės Rusijos ir Sibiro plotus. Šie plotai randasi į šiaurės rytus nuo Maskvos (Heartland), turi apie 4,000,000 kv. km. ploto ir tiktai 4,000,000 gyventojų, išsimėčiusių paupių ir kasyklų miesteliuose. Šioje teritorijoje 1917 m. buvo vos pusė milijono gyventojų! Sibirą, kaip būsimos Rusijos ateitį, nežiūrint jos nepalankaus ir žiauraus klimato, jis sako: "We have only one solution, and the sooner the more effective it will be - to shift the centre of the government's attention and the centre of national effort (and withit, the centre of settlement and the focus of search for young) from distant continents and even from Europe (!!!), and even from the south of our country into the northeast".

Tai reikštų, kad jis siūlo Sovietų Sąjungai apleisti dabar jos dominuojamus kraštus ir net visišką Sąjungos išardymą, susidedantį iš įvairių tautinių mažumų (as an amalgam of national regions). Toliau jis sako:

"Of course, such shift must mean sooner or later lifting our trusteeship from Eastern Europe, the Baltic States (republics), Transcaucasia, Central Asia and possibly even from parts of the present Ukraine. Nor can there be any question of our forcibly keeping any peripheral nations within the borders of our country".

Savaime aišku, kad toks planas pareikalautų iš Maskvos atleisti kontrolę ir kitoms 14 respublikų, kaip Baltijos respublikoms, Armėnijai, Azerbeidžanui ir Georgijai Transkaukaze, Kazachstanui, Tadžikijai, Turkmenijai ir Uzbekistanui centrinėje Azijoje; Ukrainai bei Bielarusijai ir Moldavijai. Visos šios tautos turi stiprius tautinius pageidavimus.

Būsimoji "Russia proper" (kuri tęstųsi už Uralo kalnų, mums paliekant teisę vėl atstatyti Didžiąją Lietuvą), turėtų apie 3/4 dabartinės Sovietų teritorijos ir truputį daugiau nei pusę dabartinių gyventojų.

Taigi, atsisakymas nuo komunistinės ideologijos, atstatymas Rusijos tikrose sienose ir išdirbimas (development) tuštumų į šiaurės-rytus nuo Maskvos, yra žingsniai, kuriuos Solženicinas siūlo Sovietų Sąjungai, norint išvengti būsimo karo su Kinija.

e) - BALTO-RUS'(ėnų) JUNGTINĖS VALSTYBĖS (Federacija).

1. P-Rūsai ar p-rūsėnai? Dr. M. Anysas, išstudijavęs senesniąją mūsų praeities istoriją, ypač lietuvių ir p-rūsų kovas su kryžiuočiais, dėsto, kad prūsai esą vadintini P-RUSĖNAIS.

DUNSBURGAS, tas tarp Vyslos ir Nemuno gyvenusias gimines, be išimties vadina "prutenarum gentes". Kitas Anyso argumentas esąs, kad prūsais pasivadino vokiečiai (kaip maskoliai pasivadino rusais), užtat "jokiu būdu juos negalime vadinti prūsais, nes šis terminas ar pavadinimas sumaišytų šitų kraštų autochnotus gyventojus su jų krašto užkariautojais bei kolonistais".

V. PETERAITIS (NL. Nr. 29, 1956) bando savais įrodymais atremti ir paneigti šį visiškai teisingą dr. Anyso įrodymą, bet pagaliau prileidžia, kad "pati prūsų vardo kilmė bei reikšmė dar po šiai dienai neišaiškinta". Kodėl? - ar dėl to, kad mums trūksta šios rūšies specialistų- kalbininkų, ar dėl to, kad jie 'parsidavę' neonormanų ar panslavų mokykloms?!

2. "RUS', ot kuda ty?

Dr. A. TRIMAKAS abejoja ukrainiečių prof. N. Chirovskio naudojamo termino "LITHUANIAN-RUS" tikslumu. Tuo ukrainiečiai pasipiktino, kaip esą galima neigti visiems gerai žinomą faktą? Girdi, "šimtuose istorijos tomų, visur yra minima "Lithuania-Rus" arba Ruthenian valstybė". (The Ukrainian Quarterly, Vol. XIII, No. 2-June, 1957).

Matote juodu ant balto, ką daro mūsų "nykštukai", nuneigdami savo autoritetu visas istorines žinias, jei jos tik pasirodė "prieš tą nelemtą krikštą!!!". Klausykimės toliau, bus dar gražiau:

"Jauna, dinamiška lietuvių valstybė, 13 a. pabaigoj ir 14 a. pradžioj, greitai išsiplėtė per buvusias 'rus' žemes iki pat Juodosios jūros šiaurinių pakraščių, įskaitant ir Kijevą (Kauno Gardą), įjungdama visas šias žemes į savo teritoriją. Naujasis politinis organizmas, kurio sostinė buvo Vilnius (plg. Romos ir Vilniaus įkūrimo legendas!), išsivystė į lietuviu-rus (arba rutėnų, t.y. rusėnų) federaciją, kurioj dominavo kijevinė kultūra. Kijevo senoji literatūrinė (su kirilica!) kalba (senslavių!) iki 16 amžiaus pabaigos buvo šios valstybės, tiksliau tariant federacijos, oficiali kalba".

Dr. Trimakas ir vėl piktinasi sakydamas, kad "pateikiamos citatos parodė, kaip ukrainiečiai ir rimtesni gudai veikėjai mato savo 'praeities stiprybę'" O mes?

Pereitais metais ukrainiečiai (ir kai kurie maskoliai) šventė 1000 metų nuo Šv. Vladimiro krišto priėmimo. Ta proga Montrealyje buvo išleistos brošiūros. Vienoje iš jų, prancūzų kalboje, taip rašoma:

"Kijev est la capitale traditionnelle de l'Ukraine. En 988, voila 1000 ans, VOLODYMYR, Prince de Kijev, accepte le christianisme de Byzance. Il baptise simboliquement son royaume qui s'appelle alors la Rous' - et non Russes... Les termes Rous' et Russie correspondent a des réalités différantes. Brevement et simplement l'Ukraine n'est pas de Russie (ni Petite Russie!)"

Taigi, sako šios brošiūrėlės autoriai, susimilkite ir nemaišykite Rusijos su Rous' (la Rous' kiévienne). O ką mes darome, tik žiūrime išsižioję...

3. Ta federacija dar egzistavo 1607-1609 metais.

Dar XVI š. kazokas BAGDONAS CHMIELNICKIS, kuriam rūpėjo pagristi sukilimą prieš grobuonis lenkus teisiškai istoriniais įrodymais, jog kazokai buvo buvę nepriklausomi, iškėlė Rous' (rusėnų) imperatoriaus Vadakario (Romos užkariautojo) asmenį, kaip jų teisėto valdovo.

Tuo būdu jis mums suteikė nepaprastai svarbų paliudijimą, jog kazokai dar tada neabejotinai atsiminė esą Kijevo (Kauno Gardo) Rasos (rusėnų), o ne slavų tauta.

Lietuvoje gi turime jo teigimo sensacingą patvirtinimą, kurio nė vienas mūsų nykštukų ligi šiol 'nepastebėjo'. Garsiajame RADVILOS ŽEMĖLAPYJE, kuriame Gintaro kelias (iš variagių pas graikus) pažymėtas ištisai atskiru padidintu masteliu, prie Čerkasų miesto yra toks užrašas: "...tradunt plerique Czyrkassos esse reliquias veterum illorum Cymbrorum qui a Homero Cimeri (kimerai, kimbrai) vocatur,... cum omnibus constet eos Ruthenos esse".

"Daugelis šaltinių teigia Čerkasų (gyventojus) buvus tais senoviniais Kimbrų palikuoniais, kuriuos Homeras vadina Gemariais... bet šiandien visi juos laiko esant Rusėnais (kazokais)".

4. Pagaučiuvio (Pugačev) sukilimas 1773-4 metais.

Čia trumpai paduosime vieną svarbų paliudijimą apie mūsų Rytinius Galindus ir Baltuosius Bulgarus, kurie tuojau po pirmo Lietuvos padalinimo 1773 m., vadovaujami PAGAUČIUVIO (taip vadinamo irgi Dunojaus kazokorusėno), sukėlė visus Volgos aukštupio ir Volgos žemupio palikuonis. Iki 18 š. jie gyveno palyginti, visai nepriklausomą gyvenimą.

KSAVERO BOGUŠIO liudijimu, jie tuo laiku tekalbėjo (gal prusėnų-rusėnų-senprūsių dialektu!) ir sukilime savo vėliavose turėjo mūsų Vyčio Kryžių raudoname lauke.

(Bus daugiau)

KELIOS ATITAISYTINOS KOREKTŪROS KLAIDOS

Visuose mūsų periodinės spaudos leidiniuose, deja, korektūros klaidų pasitaiko dažnokai. Neturime lėšų pakankamam redakciniam personalui, todėl atskiro korektoriaus-rės, tikriausiai, neturi nė vienas išeivijos periodinis leidinys. "NL" redakcijoje ir laiko ir žmonių taip pat nėra per daug. Nežiūrint to, klaidų nedaug.

Korektūros klaidų, kurios prasmės labai nepakeičia - neatitaisinėjame. Tačiau yra tokių, kurias reikia atitaisyti. Praeitame numeryje (24) tokių atitaisytinų klaidų yra. Pirmo puslapio įvykių apžvalgoje pirmame sakinyje turi būti "...šimtus... demonstruotojų"; trečiame paragrafe toje pačioje Kinijos įvykių apžvalgoje turi būti: "...panaudoti bet kur ir bet kuriuo metu..."; antrajame puslapyje, vedamajame, priešpaskutiniame paragrafe turi būti: "Už visokius neva išvadavimus (atspausdinta: išdavimus) ir visokias Stalino saules seniai buvo užmokėta krauju ir mirtimi".

"NL"

montréal INFO

VISIEMS LYGIOS GALIMYBĖS DARBE

Montrealio miesto savivaldybė dabar suteikia lygias galimybes joje dirbti. Yra imtasi konkrečių būdų paskatinti dirbti asmenis iš įvairių kultūrinių bendruomenių. Yra sudarytas 3-jų etapų planas skatinti lygias galimybes, atitaisymus ir dirbančiojo globą.

Miesto savivaldybė pradėjo susitikimų su kultūrinėmis bendruomenėmis programą, kur diskutuojamas darbo gavimas. Taip pat norima padidinti kultūrinių bendruomenių jury atstovų skaičių, sudarančių miesto viešo patarnavimo komisijas.

Šalia to, bus imtasi priemonių, kad ateityje savivaldybių tarnautojų postai būtų labiau prieinami kultūrinių bendruomenių nariams, ypač ten, kur jie yra nepakankamai atstovaujami.

Bus stengiamasi išvystyti ir palaikyti atvirą, draugišką atmosferą, būtiną išauginti darbo struktūrą, paruoštą ant lygių galimybių su visais kitais darbuotojais. Savaime suprantama, kad parinktieji kandidatai privalės išlaikyti atitinkamus egzaminus ir atitikti posto reikalavimams.

VASAROS SALOS

Šia vasarą bus visa eilė renginių NOTRE DAME ir SAINTE HELENE salose. Daugiau žinių galima gauti Tel.: **872-ILES.** Taip pat naujoje informacijų būdelėje, buvusiame EXPO'67 Korėjos paviljone, Sainte-Helene saloje.

VIVRE MONTRÉAL

"MONTREALIS GRAŽĖJA PER MANE"

Dalyvaukite Montrealio gražinimo konkurse. 6 laimėtojai iš kiekvieno distrikto bus pagerbti Montrealio Miesto Savivaldybės.

Registracijos lapas

Kategorijos:

☐ Sodų nameliai: ☐ Fasadas ☐ Kiemas

☐ Langai ir balkonai: ☐ Fasadas ☐ Kiemas

☐ Komerciniai Industriniai ir Įstaigų pastatai

Svarbu:

Norint dalyvauti, užrašykite savo vardą, adresą spausdintomis raidėmis **iki liepos 4 d., 1989 m.šiuo adresu:**

Jardin botanique de Montréal
Concours "L'embellissement de Montréal, ça passe par moi!"
4101, rue Sherbrooke Est
Montréal (Québec) H1X 2B2

Nom: _____

Adresse: _____

App: _____

Tél: (rés) _____ (bur) _____

PLAUKIOJIMO BASEINAI

Motrealio miesto vidaus ir lauko plaukiojimo ir braidžiojimo baseinai bus atidaryti nuo birželio mėn. 23 d., penktadienio iki rugpjūčio mėn. 27 d. Laisvalaikio Tarnyba siūlo ir kitų vasaros pramogų: futbolo, beisbolo, golfo ir kt. žaidimus. Informacija tel: **872-6211**

KULTŪROS NAMUOSE

Vakai nenuobodžiaus šią vasarą, nes Miesto Kultūros namuose galės išbandyti lėlių (marionečių), vaiduoklėlių pasaulį, arba susipažinti su kaukių istorija. Visa tai bus surišta su 11 parodų, vysktančių Kultūros Namuose iki rugpjūčio mėn. 28 d. Informacija tel: 872-6211.

Visokia informacija: Bureau Interculturel Montreal (BIM) - 872-6133.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

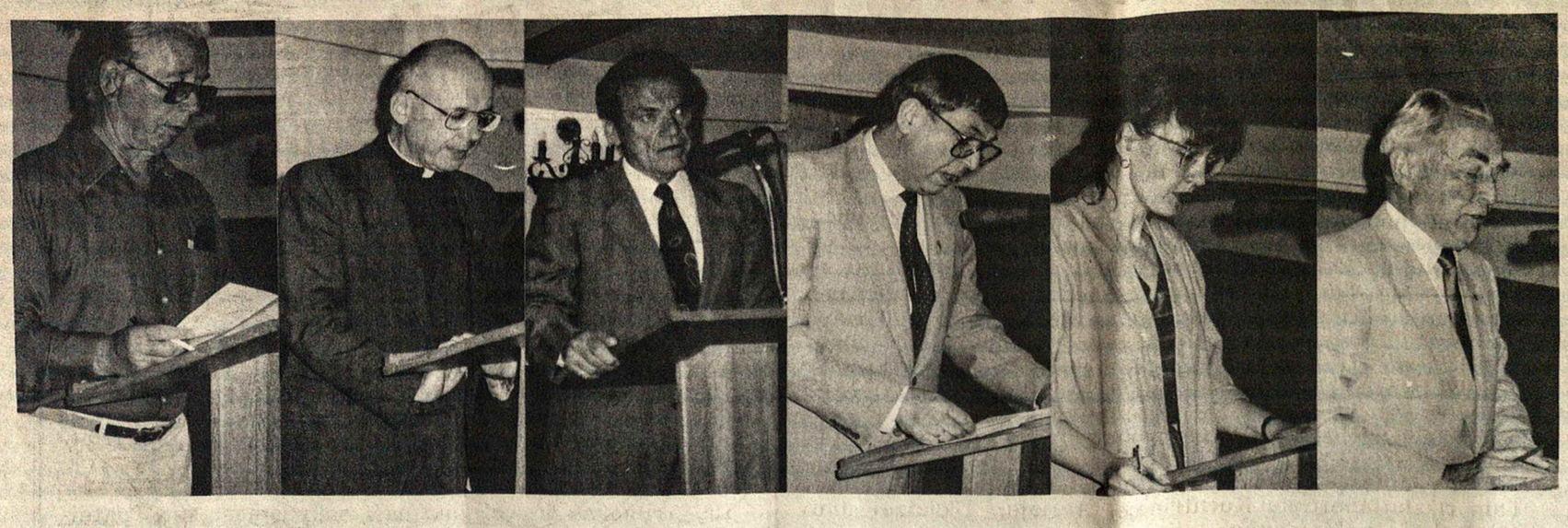

KANADOS LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUSIRINKIMAS TORONTE 1989m. birželio mėn 3 d.

Iš kairės: FONDO Tarybos pirmininkas dr. Antanas PACEVIČIUS, Lietuvos Kankinių parapijos klebonas kun. Jonas STAŠKUS, Garbės konsulas inž. Haris LAPAS, pavaduojantis Liet. Generalini konsulą dr. Jona ŽMUIDZINĄ; KLB Krašto Valdybos pirmininkas Vytautas BIRETA, FONDO Tarybos sekretorė Zita BERSĖNAITĖ-CERS ir FONDO Valdybos pirm. Herbertas STEPAITIS.

Nuotraukos Stepo Varankos.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS ŽENGIA Į ANTRĄJĮ MILIJONĄ

Gražią š.m. birželio mėn. 3 dieną Toronto Lietuvių Namuose, vykusiame metiniame fondo narių susirinkime dalyvavo 77 užsiregistravę fondo nariai su 409 narių įgaliojimais. Susirinkimo dieną fondo sąrašuose buvo įrašyti 1535 nariai.

Susirinkimas prasidėjo viena valanda vėliau dėl kvorumo trūkumo. Susirinkimą atidarė **dr. Antanas Pacevičius,** fondo Tarybos ilgametis pirmininkas, pakviesdamas sukalbėti susirinkimui pritaikytą maldą Lietuvos kankinių parapijos kleboną **kun. J. Staškų.** Po maldos, minutės susikaupimu buvo prisiminti ir pagerbti mirusieji Fondo nariai.

Susirinkimą sveikino **Haris Lapas,** garbės konsulas, pavaduojantis Lietuvos generalinį konsulą **dr. Joną Žmuidziną.**

ILgesnį, progai pritaikytą sveikinimo žodį tarė **Vytautas Bireta,** KLB krašto valdybos pirmininkas, pareikšdamas:

"Kanados Lietuvių Fondo steigėjai labai teisingai suprato lietuviškos gyvybės tęstinumo reikšmę išeivijoje, nes norint išlaikyti ją gyvą mūsų tarpe, reikia žadinti visuomenės iniciatyvą, kad ji domėtųsi lietuviška kultūra, kaip, mūsų kalba, rastu, daina, tautiniais šokiais, tautodaile ir visa kita kūryba, kuris skatina mus išlikti lietuviais, neištirpti svetimoje jūroje.

Kanadoje lietuviškos kultūros apraiškoms reikštis sąlygos yra sudėtingos ir sunkios ir, jeigu neatsirastų lietuviškų vertybių rėmėjų, mūsų lietuviškasis gyvenimas žymiai pasunkėtų.

Pagrindinis lietuviškų vertybių bei lietuviškos visuomeninės veiklos rėmėjas yra mūsų KANDOS LIETUVIŲ FONDAS.

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vardu sveikinu KANADOS LIETUVIŲ FONDO TARYBĄ, VALDYBĄ ir visus FONDO narius, linkėdamas, kad šis visuotinis metinis narių susirinkimas būtų našus, darbingas ir sėkmingas. Noriu išreikšti nuoširdžią padėką už suteiktą paramą Kanados lietuviams, kuri jaučiama, remiant mūsų bendruomeninę veiklą ir jos planus. Teikiama FONDO parama mūsų jaunimui, meno vienetams ir grupėms yra labai reikšminga. Be teikiamos paramos bendruomenei ir jaunimo organizacijoms tektų atsisakyti kai kurių reikšmingų sumanymų.

Išgyvenome labai reikšmingus lietuvių tautos įvykius Lietuvoje. Laisvės žygis prasidėjo mūsų tėvynėje: pagalvokime, kaip mes galėtume prisidėti prie atsikuriančios Lietuvos.

Sėkmės KANADOS LIETUVIŲ FONDUI ir ačiū už paramą Kanados lietuviams!!! "

Po V. Biretos sveikinimo, Tarybos pirm. **dr. Pacevičius** pakvietė **Vitalį Matulaitį** būti susirinkimo sekretorium ir tęsti susirinkimo darbo dienotvarkę FONDO valdybos pirmininkui **Herbertui Stepaičiui.**

Mandatų komisiją sudarė Janina Pacevičienė ir Vytas Pacevičius. Balsams skaičiuoti buvo pakviesti V. Skrinskas, B. Sakalas ir F. Mockus. Praeitų metų protokolą skaitė FONDO tarybos narė Zita Bersėnaitė-Cers. Protokolas buvo priimtas be pataisų.

Po visų pranešimų iš susirinkusiųjų narių nebuvo pateikti jokie svarbesni klausimai. Gana įdomų pranešimą padarė Investavimo komisijos pirmininkas **Viktoras Dargis.** Jo padėjėjais yra **Vytautas Pacevičius** ir **Eugenijus Bersėnas.** Čia žemiau suglaustai pateikiu investacijų komisijos pirmininko Dargio pranešimą, kuris buvo susirinkime vaizdingai su braižiniais aiškinamas, nurodant kapitalo augimą nuo 1965 metų ir jo augimo galimybes ateityje. 1988 m. gale viso Fondo, t.y. įskaitant ir Kojelaičių SF, pagrindinis kapitalas - narių įnašai padaryti per 26 metus - viršijo vieną milijoną dolerių (1,049,356). Pajamos per 1988-tuosius metus viršijo 100,000 dolerių ($100,753) ir sudarė 10.5%, skaičiuojant nuo vidutinio metuose turėto kapitalo ($965,917). Tai yra du Fondo rekordai, kurie įgalina taip pat ir rekordinę paramą ($105,258), duodamą lietuviškai veiklai.

Didžiausia dalis kapitalo ($843,415) gale metų buvo investuota į Garantuotus Investavimo Certifikatus (GIC) terminais nuo vienų iki trejų metų. Canada Bonds turėta $205,000 nominalinės vertės ir jų rinkos vertė buvo penkiais tūkstančiais didesnė. Jų terminai vienų, dviejų ir penkių metų. Likusis kapitalas ($69,000) buvo bankų sąskaitose.

Fondui rekordinių metų proga buvo patiekta grafika, rodanti Fondo 26-ių metų narių įnašų - pagrindinio kapitalo ir pajamų visumos augimą.

Reikia pastebėti, kad ligi šiol pusė viso turimo kapitalo yra sudaryta iš palikimų ir didesnių reguliarių įnašų, daromų Kojelaičių šeimos ir paskutiniais metais - Kantautų. Dabar, siekiant antro milijono, turėtų daugiau Fondo narių padidinti savo senus įnašus. Bet dar svarbiau - turėtų būti surastas būdas, įtraukti daug daugiau naujų narių, kurių įnašai galėtų būti didesni, nei minimalus šimtas dolerių.

Baigiant savo pranešimą, V. Dargis optimistiškai pranašavo, kad penkių metų laikotarpyje jis tikisi pasiekti 2 milijonų kapitalą Fonde.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO SUSIRINKIMO REGISTRACIJOS STALAS. Iš kairės: Janina Pacevičienė ir Vytas Pacevičius.

Susirinkimo dalyviai už šį pirm. V. Dargio optimizmą jam nuoširdžiai paplojo. Reikia tikėtis, kad Kanados lietuviai, matydami Fondo veiklos rezultatus, Fondą rems dosniau dėl jo statute įvestų pataisų, ypač dėl 9-tojo paragrafo II-me skyriuje:

Naujas "pilnateisis KL Fondo narys gali būti paaukojęs ne mažiau šimto dolerių ($100) pagrindiniam kapitalui. Jis visuose KL Fondo susirinkimuose ar kitose svarstybose turi vieną balsą".

Anksčiau buvo: kiek narys turėjo šimtų, tiek balsų.

Pažymėtini kapitalo ir pajamų augimo pasiekimai:

Metai	Kapitalo suma	Metų pajamos	Sudėtos pajamos
1965	$ 18,000	$ 750.	$ 1,000
1973	102,000	6,000	28,000
1979	243,000	20,000	103.000
1980	403,000	------	------
1981	-------	-----	205,000
1982	525,000	-----	------
1985	660,000	83,000	530,000
1988	1,050,000	100,750	797,000

Pastaba: parodyti skaičiai yra kiek aplyginti.

Galimas kapitalo ir pajamų augimas ateityje:

Metai	Kapitalo suma	Metų pajamos	Sudėtos pajamos
1989	$ 1,200,000	$ 128,000	$ 925,000
1990	1,400,000	150,000	1,075,000
1991	1,600,000	170,000	1,245,000
1992	1,800,000	190,000	1,435,000
1993	2,000,000	210,000	1,645,000

Čia patiekti skaičiai yra ne tik visai galimi, bet, turbūt, ir būtinai reikalingi atsiekti. Didesniam pajamų sudarymui, reikalingas geras investavimas, saugiai išnaudojant rinkos galimybes. Bet svarbiausia, reikalingas galimai didesnis kalpitalas ir jo augimas (jau bent infliacijai atsverti); žinome, kad dabartiniai doleriai yra daug mežesnės vertės, nei buvo Fondo gyvavimo pradžioje.

Į naują tarybą buvo pasiūlyta 14 kandidatų sekančia tvarka: Paulius Kuras, dr. Čepas, H. Stepaitis, K. Čepaitis, dr. P. Lukoševičius, J. Pleinys, V. Vaičiūnas, E. Čuplinskas, dr. A. Pacevičius, Zita Bersėnaitė-Cers, V. Dargis, A. Bersėnas, G. Skaistys ir J. Stankus. Buvęs tarybos pirmininkas dr. Pacevičius nesutiko būti renkamas. Pirmieji dvylika tapo naujos valdybos nariais.

Revizijos komisiją sudarė trys pasiūlyti kandidatai: V. Skrinskis, J. Mažeika ir M. Povlaitienė.

Karščiau buvo diskutuojamos iš apyskaitos punktas "Neišmokėtos aukos ir sąskaitos" - Parko paminklui, kuriam buvo anksčiau paskirta $15,000 suma. Buvo pasisakyta, kad tame anksčiau pavadintame lietuvių parkelyje, nestatyti paminklo už tuos pinigus, geriau tie pinigai butų panaudoti lietuvių kultūros - mokslo veikalų išleidimui. Balsavimo būdu buvo nubalsuota, kad paminklo projekto statyba nebūtų Fondo remiama.

1989 metų gale, gruodžio 31 dieną Fonde buvo $1,049,356 pagrindinio kapitalo. Išmokėta parama lietuviškoms organizacijoms ir jų veiklai $99,758. Šiame susirinkime buvo išdalinti KLF statuto kai kurių punktų pakeitimai bei papildymai. Ar jie bus priimti, dar nėra žinoma. Susirinkimas baigtas Tautos Himnu.

Stepas Varanka

VASARIO 16 GIMNAZIJAI REIKALINGA MOKYTOJŲ:

VASARIO 16 GIMNAZIJA ateinantiems mokslo metams ieško griežtųjų mokslų mokytojų / su magistro laipsniu pageidaujama, žemesnis laipsnis irgi priimtinas/ Anglų ir lietuvių kalbos yra būtinos. Kreiptis tiesiai pas direktorių **Andrių Šmitą, ROMUVA,6840 Lampertheim / Huettenfeld, W.Germany, Europe.**

PIETŲ AMERIKOS MOKINIAI Į VASARIO 16 GIMNAZIJĄ

PLB vicepirm. švietimo reikalams - Milda Lenkauskienė - praneša, kad šiais metais buvo 15 prašymų stipendijoms studijuoti Vasario 16 Gimnazijoje, V.Vokietijoje iš Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos. Šiais metais Lietuvių Fondas Čikagoje paskyrė **6 stipendijas po $3.000**(užmokama vienam studentui vienerius metus už mokslą ir pragyvenimą gimnazijoje/. Tuo būdu 9 jaunuolių prašymai negalėjo būti patenkinti.

Šiemet stipendijas gauna: Marisa Aleksejūnaitė ir Miriam Laurinskaitė iš Urugvajaus; Elizebta Jurčiukonytė ir Anna Tatarūnaitė iš Brazilijos, Elina Gaidimauskaitė ir Fernandas Daratėnas iš Argentinos. Dar susidaro kelionės išlaidų klausimas, kuriam išspręsti bus ieškoma mecenatų.

● **Š.m. liepos mėn. 7 - 16 d.d. VASARIO 16 GIMNAZIJO vyks Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos SUVAŽIAVIMAS.**

● **Š.m. liepos mėn. 30 d. - rugpjūčio mėn. 6 d. -vyksta XXXVI-ji Europos Lietuvių Studijų Savaitė Švedijoje, Gotlando saloje, Ljugarn. Registruotis pas ALDONĄ BRŌLAND, Murarevagen 2B, S-22230 Lund.**

● **"DIRVOS" novelių konkursui gautos dar šios novelės :** IŠPAŽINTIES PASLAPTIS (Odisėjas), KAI ŽODIS PALIEČIA ŠIRDĮ (Dulkė), SALDINĖ OBELIS (Vėjelis) ir LENA (Canis Albus).

Šis novelių konkursas jau yra 27 - tasis, baigėsi š.m. birželio mėn. 15 dieną.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO METINIS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

vyks 1989 m.rugpjūčio mėn. 26 d. šeštadienį 1 val.p.p. dail. A. ir A. TAMOŠAIČIŲ Sodyboje, KINGSTON, Ont., Canada, K7L 5H6,tel:613-542-3411.

Lietuvių Tautodailės Institutas rengia suvažiavimą, jungiant jį kartu su visuotinu metiniu narių susirinkimu.

Kadangi visiuotinio narių susirinkimo proga suvažiuoja nariai - ės iš įvairių Kanados bei JAV vietovių, norisi šį suvažiavimą padaryti moksliniu, meniniu ir praktiškai naudingu tautodailės ateities darbams.

Suvažiavimo darbotvarkė:

11 val.r. - Senovinių juostų (iš Anastazijos ir Antano Tamošaičių rinkinių) parodos atidarymas.
Paroda įrengiama A.ir A. Tamošaičių Romuvos galerijoje - dailės studijoje.
11:15 v. r. - Dail. Antano Tamošaičio, L.T.I. kuratoriaus paskaita " Senoviškos ir naujoviškos lietuvių juostos, jų istorija ir dailė".
12 val. - L.T.I. Tarybos posėdis
12:30 val.p.p. - Užkandžiai
1 val.p.p. - Visuotinis metinis LTI narių susirinkimas
4 val.p.p. - Pertrauka
4:15 val.p.p. - LTI Tarybos posėdis
5 val.p.p. - Dail.Anastazijos Tamošaitienės, LTI švietimo vadovės juostų audimo, pynimo, nėrimo seminaro pradžia.
5:30 val.p.p. - Suvažiavimo pabaiga.

Šio suvažiavimo metu prasideda **vienos savaitės audimo kursai -seminaras,** kuris tęsis nuo rugpjūčio mėn. 28 d. iki rugsėjo mėn. 2 d., 5 val.p.p. Už kursus mokėti nereikia.

Seminaro programa - įvairių juostų teoretinis aptarimas, praktiški darbai ir jų paruošimas sekančiom parodom, tautinių drabužių dailė, audimas, pasiuvimas; tautinių lėlių reikšmė ir jų parengimas rinkiniams.

Norį dalyvauti šiuose kursuose, prašomi susisiekti tiesioginiai su dail. Anastazija Tamošaitiene. Nakvynę prieinama kaina lengva gauti apylinkių moteliuose.

LTI V a l d y b a

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI, PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NEGALI
Dr. Gv. Valančius

VII NIAUS UNIVERSITETAS:

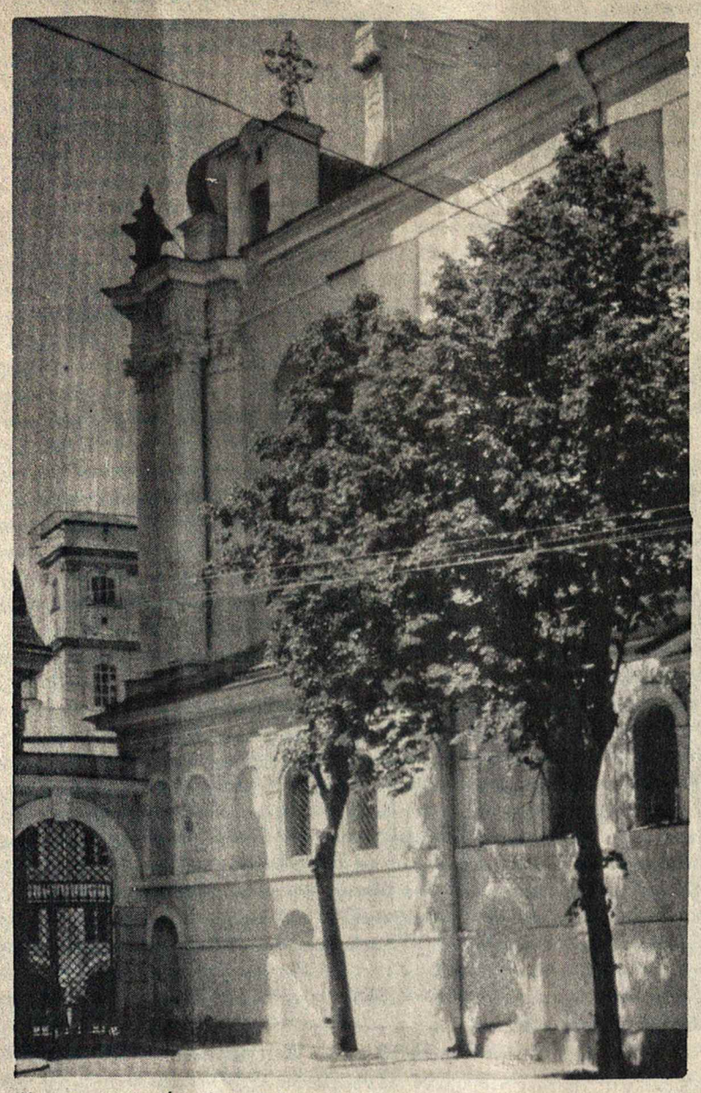

Šv. Jono bažnyčia iš šono Balio Sruogos gatvėje. Pro ornamentinius geležinius vartus patenkama į Didįjį kiemą.

Kiemas pavadintas universiteto auklėtinio, pirmojo lietuvių žodyninko K. Širvydo (1579–1631) vardu. Abi nuotr. Juozo Polio.

APIE KONSTANTINĄ ŠIRVYDĄ

Gimęs apie 1580 m., mirė 1631 m. rugpjūčio men 23 d. Vilniuje. Jis buvo Vilniaus Akademijos profesorius, **pirmojo lietuvių kalbos žodyno** ir kitų knygų autorius, jėzuitas, pamokslininkas. Ypač svarbus yra jo veikalas kalbotyros atžvilgiu DICTIONARIUM TRIUM LINGUARUM, išleistas Vilniuje 1629 m. ir susilaukęs 5 laidų. Veikalas buvo skirtas studijuojančiam jaunimui. Jame kiekvienas žodis patiekiamas lotyniškai, lenkiškai ir lietuviškai. Jis taip pat parašė ir CLAVIS LINGUAE LITUANICAE. t.y. - lietuvių kalbos vadovėlį.

K. Širvydo raštai lietuvių kalba yra parašyti aukštaitiškaja tarme, palyginamai gryna, be svetimybių priemaišų. DICTIONARUM buvo ypatingai rūpestingai paruoštas. Lietuviškojo žodyno dalyje duota daug sinonimų, vengiama vartoti tarptautinių žodžių. Jo raštai turėjo ir tebeturi didelės reikšmės lietuvių kalbos studijoms. XIX a. pabaigoje ir XX a. pirmoje pusėje jo žodynu naudojosi ir svetimtaučiai kalbininkai: F. de Saussure, F. Specht, A. Bezzenberger; P. Skardžius ir kt.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS. JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą **trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.**

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631–6834 (namų); Henrikui N.: 366–7770
Dainiui L.: 768–9606; Jonui R.: 337–8637

• KERNAVĖJE, senojoje Lietuvos sostinėje bus pravedami archeologiniai tyrinėjimai bei atliekami restauravimo darbai. Planuojama apie Kernavės pilį padaryti parką - rezervatą. Tam tikslui Lietuvos Kultūros Fondas sudarė komisiją iš archeologų, urbanistų, muziejininkų.

LK Fondas jau turi surinkęs arti 12.000 rublių tiems darbams atlikti.

• PANEVĖŽYJE vyko 2 dienas satyrinių-jumoristinių filmų festivalis, skirtas mėgėjams filmininkams. Buvo parodyta apie 20 vaidybinių, dokumentinių ir 7 video filmos.

Komisija paskyrė aukso medalius vilniečiui V. Kažukauskui už "Nuostabų Pasaulį", kauniečiui T. Macevičiui už "Laimingiausią Dieną", šiauliečiams A. Kučinskui ir E. Šeporakovui už "8½", panevėžiečiams J. Lauraičiui už "Jėgos Poziciją" ir V. Kasevičiui už "Sankryžą".

Dar 7 filmos apdovanotos sidabro ir bronzos medaliais.

• VILNIUN, į Lituanistikos Kursus šiemet susirinks daugiau kaip 50 dalyvių. Pirmą kartą buvo pakviesti juose dalyvauti ir lietuviai iš Sibiro bei Sovietų Sąjungos šiaurės.

JUOKAI PRO AŠARAS...

"Tualetinį popierių respublikos darbo žmonėms ir jų vadovams gamina susivienijimo "Grikiškės" pagrindinė įmonė, eanti Vilniaus pašonėje. Ištisus metus dirbdamas trimis pamainomis kolektyvas per metus padirba 19 milijonų ir 300 tūkstančių rulonėlių minėto popieriaus. Šeši ir pusė milijono rulonėlių lieka nuolat augančioms darbo žmonių reikmėms tenkinti. Be to, dalis to popieriaus patenka mūsų respublikos darbo žmonėms per visuomeninius fondus - "Inturistą", poilsio namus, viešbučius, traukinių tualetus ir kitus bendrojo naudojimo sąjunginius įrenginius, sujungtus bėgiais ar žinybomis. Nekondicinis popierius, t.y. atliekos, naudojamos respublikoje kaip "Grigiškių" įmonės pramušamoji jėga dalykiniuose sandėriuose su jai reikalingomis įmonėmis bei ministerijomis. Jums, gerbiamas skaitytojau, ir visos respublikos darbo žmonėms laikome būtina pranešti, kad tasai visus dominantis popierius gaminamas neutraliomis mašinomis, nes jos neturi markės, kadangi pačių Grikiškių kombinato išminčių yra sudurstytos iš įvairiausių mašinų atliekų. Stebėtis reikia, kaip šitokia technika suinteresuoto produkto gamybą planingai didina. Pavyzdžiui prieš trisdešimt metų buvo pagaminta 859 tūkstančiai, po dešimties metų - jau 11,374 000, o dar po dešimtmečio - 17,886,000, o šiemet 19,300,000 rulonelių.

Tuo mes atsakome į skaitytojo klausimo antrąją dalį: mėsos produktų krūvos per tą laikotarpį ant prekystalių ir po prekystaliais augo atvirkštine tvarka. Ir kokybės atžvilgiu (vietoje kumpių - kanopos!)

Be to, turime pranešti, kad artimiausiais metais tualetinio popieriaus gamyba neaugs.

Dėl tos pačios priežasties, suprantama, neaugs ir mėsos bei kitų produktų krūvos ant ir po prekystaliu."

/ Taip buvo atsakyta vietinėje spaudoje į vieno skaitytojo paklausimą./

KAS TAIP LABAI PASISTENGĖ?

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis gegužės mėn. 23 d. buvo pasiuntęs telegramą Sovietų Sąjungos Užsienio Ministerijai Maskvoje, griežtai protestuodamas prieš valdžios sauvaliavimą Maskvoje, Šeremetjevo aerodrome, kai į Sovietų Sąjungą neįsileido JAV piliečio dr. Petro Kisieliaus. Jis turėjo dalyvauti Lietuvos gydytojų suvažiavime Vilniuje.

Tokio pobūdžio valdžios veiksmus, rašo telegramoje Sąjūdis, laikome stalinizmo pasireiškimu, mūsų respublikos suverenių teisių pažeidimu. Sąjūdis reikalauja, kad kaltininkai būtų nubausti.

Dr. Petras Kisielius, buvęs Ateitininkų vadas, gegužės mėn. 18 d. buvo sulaikytas Maskvos tarptautiniame aerodromo pasų kontrolės pareigūnų. Galų gale, po 8 valandų jam pranešė, kad viza buvo išduota per klaidą ir kad "iš aukščiau" atėjęs įsakymas jo neįsileisti.

Dr. Petras Kisielius buvo pareigūnų įspdintas į lėktuvą ir sugrąžintas į Federacinę Vokietiją. Taip jam sutrukdė dalyvauti Lietuvos Gydytojų Vijame Suvažiavime.

O. LAŠAS

KAIP PRIŽIŪRĖTI NEGALUOJANČIAS KOJAS

Skaudančios ir tinstančios kojos po ilgo stovėjimo per dieną yra tikrai labai nemalonu. Keletas patarimų: " Kraujas susirenka į kojų gyslas ir, cirkuliacijai apsunkus, sukelia kojų tinimą", - sako gydytojai. Norint palengvinti arba išvengti šio nemalonumo, reikia:

- Dienos bėgyje išsitiesti ant sofos ir po kojomis padėti pagalvį. Taip pagulėti apie 20-40 minučių.
- Lengvai pamasažuoti kojų raumenis, kad sustiprėtų kraujo cirkuliacija atgal į širdį.
- Šilta vonia arba dušas taip pat yra naudingi.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30– 12 val. nakties
Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669–8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Atrodo, kad aš negaliu susirasti draugų. Manau, kad toks brangiai imantis šundaktaris, kaip jūs, galėtų man patarti ką daryti"
NATIONAL ENQUIRER

• Maskvoje pilietis nuėjo į barą ir užsisake butelį alaus. Padėjo ant stalo įprastinį rublį. Ateina padavėja, pasižiūri į rublį ir sako:

- Dabar kainuoja 2 rubliai: vienas už alų ir vienas už "perestroiką".

Kita proga atėjęs į tą barą pilietis iš karto padėjo 2 rublius ant stalo. Padavėja jam grąžina rublį.

- O. - nustebo pilietis, - jau nebereikia mokėti už "perestroiką"?

- Reikia, reikia, - atsakė ji, - tik nebėra daugiau aulaus.

• Advokatas egzaminavo patalogą, bandydamas nustatyti laiką tarp vieno asmens mirties ir padaryto skrodimo. Patologas aiškino, kad jau buvo vakaras, kai jis tyrinėjo kas buvo atsitikę su pacientu.

- Ir jis buvo tuo laiku jau miręs, teisybė? - paklausė advokatas.

- Ne,- rimtu veidu atsakė patologas. - Jis tik gulėjo ant stalo stebėdamasis, kodėl aš jam darau autopsiją.

- Dėvėti kojines arba specialias kojines bei patogius batus.
- Vengti nepatogių, aukštais kulnimis batų, kurie spaudžia kojų pirštus arba yra per siauri.
- Mankštinti kojų raumenis. Viena geriausių mankštų - vaikščiojimas. Tai padeda grįžti kraujui atgal į širdį.
- Vengti druskingų valgių. Druska prilaiko vandenį organizme ir tuo padidina kojų tinimą.
- Jeigu perdaug sveriate - numeskite nereikalingus riebalus. Per didelis svoris apsunkina spaudimu kojų venas ir kraujo apykaitą.

ATSISPIRKIME ALERGIJOMS

Kai kurie žmonės yra alergiški šunims, katėms, kiti - įvairių žolių dulkėms ir kt. Pagal pravestą statistiką Quebec'o provincijoje, 10-20 žmonių iš 100 įgauna įvairias alergines reakcijas. Dažniausiai stipri organizmo reakcija įvyksta į esmėje nekenksmingus elementus, kurie tačiau į kai kuriuos žmones veikia lyg nuodai.

Dr. Deborah Danoff, alergijos ir imunologijos klinikos darbuotoja Montrealio General Hospital ligoninėje tvirtina, kad jeigu žinoma alergiška medžiaga, tai galima surasti priemones nuo jos apsisaugoti. Dažnai paciento darbo medžiaga tampa jam kenksminga: dažytojas pasidaro alergiškas dažams, kepėjas - miltams ir t.t. Tiems, kurie suserga šienlige, pataria atostogų laiką pasirinkti vasaros pabaigoje, vietovėse, kur nėra daug žolių arba kur nėra geltonžolių. Alergiški dulkėms turėtų kasdien pereiti su dulkių siurbliu per matrasą, jį apdengti plastikiniu apvalkalu ir naudoti pagalves bei antklodes, pripildytas polyesterine medžiaga.

Jeigu jus išberia dėmėmis nuo kiaušinių, turite atsargiai vartoti kremus, padažus ir pyragus. Atidžiai reikia pasiskaityti produktų sudėties etiketes, jeigu esate alergiški kokiems nors prieskoniams.

Yra būdų palengvinti alergijas žolių žydėjimo metu ir tiems, kurie alergiški vabzdžių - vapsvų įkandimams. Taip pat dabar yra gerų vaistų nuo astmos.

Parinko iš "Telbec" Ž.

Daugiau žinių apie alergijas galima gauti tel: (514) - 934 - 7328., pas Bonnie Venton Ross.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ – LIETUVIŠKAI!

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian - Canadian Foundation, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI, PALŪKANOS – LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

JURGIS JURGELIS-SĄJŪDŽIO KALBĖTOJAS IŠ LIETUVOS

Stepas V a r a n k a
/ tęsinys /

Priešiškos Sąjūdžiui jėgos nerimauja. Įsisteigusi priešinga draugija "Jedinstvo","Jednosc" ir "Vienybė" (rusišku, lenkišku ir lietuvišku pavadinimu), skelbiasi esą atstovaujanti visoms Lietuvoje gyvenančioms tautybėms ir klasėms ir kad ji susikūrė remti Persitvarkymą. Kyla klausimas, kokį persitvarkymą? Faktai rodo, kad ji siekia Sąjūdį sugriauti. "Jedinstvos" idėjos yra iš Lietuvos padaryti daugiatautinę valstybę su keleta valstybinių kalbų. Tos draugijos nori iš Lietuvos padaryti savo "kraštą", o lietuvius laikyti kampininkais savo pačių krašte ir tautoje. Tam tikslui "Jedinstvo" draugija naudoja įvairias nesąžiningas priemones ir išgalvotus faktus, kad Sąjūdį panaikintų. Juos labiausiai pykina lietuvių kalbos įteisinimas.

Tai patvirtina ir pats Aleksandras Jakovlev'as, Gorbačiov'o patikėtinis. Jis, kalbėdamas 1988.VIII. 12 d. Lietuvos Mokslų Akademijoje, pareiškė: "Pas mus dar vis neretai būna, kad vieni dirba, kiti trukdo".

Kai kurie lietuviai komunizmo tuzai, deputatai, kaltina Vakarų veikėjus, kad jie Pabaltijo veikėjus kursto ir kišasi į jų gyvenimą. Tie kurstytojai esą trukdo įsišaknyti žmonių sąmonėje tikram patriotizmui ir internacionalizmui. Kokia nesąmonė! Patriotizmas ir internacionalizmas - tai du skirtingi ir priešingi šūkiai.

Demokratija

Savo kalboje Gorbačiov'as Uzbekistane pareiškė: "Sukaupę trijų metų jėgas ir darbo patyrimą po CK balandžio mėn. plenumo, aš ir mano draugai iš politinio biuro prieiname vieną išvadą - tik demokratijos keliu, remiantis demokratiniu procesu, plačiai, labai plačiai bendradarbiaujant su žmonėmis, galima rasti teisingus sprendimus, visapusiškai apgalvotus visų visuomenės problemų sprendimams".

Labai gražūs žodžiai. Kaip jie bus vykdomi praktikoje, kasdieniniame tautų ir žmonių gyvenime, parodys reali ateitis.

Sąjūdžio atstovai sako: Demokratija - tai savomis rankomis. Viešumas, atvirumas ir pasitikėjimas, tai žmogaus kasdieninio gyvenimo pagrindas. Be pilnos laisvės nėra demokratijos. Yra didelis skirtumas, ar žmogus dirbdamas dainuoja, ar jis dirbdamas keikiasi. Vien iš to galima jau suprasti, kokioje sistemoje jis gyvena.

Po Sąjūdžio įsisteigimo Lietuvoje, pasirodė labai daug laikraščių ir įvairių leidinių, kaip tikroje demokratijoje, visiškai necenzūruojamų. Tikroje demokratijoje pati spauda save kontroliuoja, jai cenzoriai nereikalingi. Po necenzūrinės spaudos netrukus pasireiškė priešingos nuomonės ir siūlymai ją uždrausti. Tam pritarė ir J. Gureckas.

Lietuva ryžtingai pajudėjo Persitvarkymo vieškeliu. Jo sekmingam vykdymui reikia visų tautiečių pritarimo ir jų darbų. Deja Skaudu, kad ne tik kitų tautybių Lietuvos piliečiai tam kliudo, bet yra liūdniausia, kad atsiranda ir lietuvių, kurie eina iš vien su lietuvių tautos priešais.

Prasidėjus Persitvarkymui, žmonės pradėjo skaityti visus laikraščius su įdomumu ir dideliu smalsumu. Sakoma, kad pradžioje jų pasirodydavo netoli 300. Tame skaičiuje daug neoficialių. Sugriuvus vien partinei spaudai, laikraščiai pasidarė populiarūs, nes galima išklausyti ir priešingą pusę.

Opozicija

Neperseniausiai Vilniuje pasirodė ant tvorų 12 puslapių "Perspektyvos" 1989 m. Nr.2. Jį išleido galinga "Respublikos" Draugija ar partija, kuri šaukia: "Reikia pribaigti LPS su visais jo leidiniais, seimais, deputatais ir veikėjais". Aiškiai matome, kad kliudymai Sąjūdžiui savaime neatsiranda. Jas kuria Persitvarkymo priešai, bijantys nustoti įvairių privilegijų, buvę lietuvių tautos ir jos žmonių naikintojai, žudytojai, persistengę komunizmo-stalinizmo pataikūnai ir kai kurie kitų tautybių gyventojai Lietuvoje.

Yra tokių, kurie reikalauja, kad nebūtų prisiminta represijos ir tragiški Lietuvai įvykiai bei tautos išdavikų veiksmai.

1988 m. lapkričio mėn. 18 d. Sąjūdžio seimo taryba dalyvavo Vilniuje XI-tojo Lietuvos TSR Tarybos suvažiavimo X-tojoje sesijoje. Ten jos darbotvarkėn buvo įtraukti ypatingai Lietuvai svarbūs klausimai, liečiantys Lietuvos likimą, Lietuvos valstybės kalbą, Lietuvos TSR konstitucijos pataisas dėl valstybinės vėliavos, himno ir kitų reikalų. Toje sesijoje Sąjūdžio Seimo atstovai išreiškė savo požiūrį ir pageidavimus dėl rinkiminių įstatymų. Sąjūdininkai pajuto, kad sesijoje prieš jų pageidavimus susidarė stipri opozicija. Tame sesijos posėdyje Sąjūdžio seimo tarybos buvo išreikštas nepasitikėjimas Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos deputatams V. Astrauskui, J. Gureckui ir L. Šepečiui.

Vėliau, lapkričio mėn. 12 d. sąjūdininkai pareiškė protestą tos sesijos prezidiumui dėl pageidavimų sesijoje nesvarstyti deklaracijos apie Lietuvos TSR suverenitetą, apie sąjunginę sutartį ir konstitucijos straipsnių **11, 37 ir 70 pakeitimų.**

Protestą pasirašė virš 54 deputatai.

Naujos Sąjūdžio paruoštos konstitucijos **11 straipsnio "a" skyriuje sakoma:** Išimtinė Respublikos valstybinė nuosavybė yra žemė, jos gelmės, vandenys, jūros šelfas, miškai, atmosfera, gamtiniai ištekliai.

Respublikos valstybinė nuosavybė taip pat yra pagrindinės gamybos priemonės pramonėje, statyboje ir žemės ūkyje, energetikos bei transporto tinklai ir sistemos, ryšių priemonės, bankai, valstybės įstaigų, prekybos, komunalinių ir kitokių įmonių turtas, komunalinis miestų butų fondas, kiti gamybiniai objektai, sukurti valstybės lėšomis, taip pat svarbiausi Respublikos teritorijoje esantys istorijos ir kultūros paminklai. Šių nuosavybės objektų suverenaus savininko funkcijas vykdo Respublikos valdžia.

5-tojo skyriaus 37-tasis straipsnis Lietuvos TSR Konstitucijoje sako: Piliečiai turi visas socialines-ekonomines, politines ir asmenines teises ir laisves, kurias skelbia ir garantuoja TSR Konstitucija, TSRS Konstitucija ir tarybiniai įstatymai.

Piliečiai, naudodamiesi teisėmis ir laisvėmis, neturi kenkti visuomenės ir valstybės interesams, pažeisti kitų piliečių teisių.

7-ojo skyriaus 70 -tasis straipsnis skelbia: TSRS įstatymai galioja Lietuvos TSR teritorijoje tik tuo atveju, jeigu jie neprieštarauja Lietuvos TSR Konstitucijai.

Tie trys straipsniai ir užkliuvo Maskvai.

/ bus daugiau /

PYNUČIŲ MEISTRĖ JOANA RUDAUSKIENĖ (Pažymėta kryželiu).

• VISĄ BIRŽELIO MĖNESĮ Toronte vyksta tarptautinis chorų festivalis, pavadintas THE JOY OF SINGING. Reklamos ir informacijos randasi Prisikėlimo Parapijos bažnyčios prieangyje.

Birželio mėn. 18 d., sekmadienį, per 10:15 val. Mišias, Prisikėlimo Parapijos bažnyčioje giedos VOLUNGĖS Choras, vad. Dalios Viskontienės. Šis giedojimas yra įtrauktas į Tarptautinio Chorų Festivalio programą.

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 360 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 4 asmenys iš Kauno, 3 iš Vilniaus, 2 iš Molėtų, po 1 iš Šiaulių, Rokiškio, Jurbarko; iš Chicagos - V.S. Endrijonai, P. Peškaitis; iš Montrealio - G. Sibitienė; iš Australijos - M. Zakarienė ir L. Zakaraitė.

• LN MOTERŲ BŪRELIS birželio mėn. 11 d. sekmadienio popietės metu buvo surengęs **Joanos Rudauskienės** iš Šiaulių pinučių parodą.

• VALTERIO DAUGINIO iniciatyva LN rytinis pastato priesienis apsodintas eglaitėmis ir dekoratyvinių gėlių lysve.

LN širdingai dėkoja už jo darbą ir rūpestį, vykdant šį LN pagražinimo projektą.

• LIETUVIŲ NAMŲ ir ATŽALYNO **gegužinė įvyks liepos mėn. 9 d., sekmadienį, 12 val. Clairville gamtos išsaugojimo parke, "Green acres" rajone.**

Įvažiavimas į parką iš greitkelio nr.50. Programoje: sportas, žaidimai, loterija ir šokiai. Veiks maisto ir minkštų gėrimų bufetas. Prašom nesivėluoti, nes auto aikštėse vietos ribotos. **Autobusas nuo LN išvažiuos 1:30 p.p.**

• **Lietuvių Slaugos Namams aukojo:**
- **a.a.Kazio Povilenskio atminimui** - $ 40,- S. Povilenskis.

Iš viso statybos fonde yra $ 127,672.08. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk.**8711,** PRISIKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVE sąsk.**155332.17** ir TALKOJE sąsk.**4259.**

VYTELIŲ PYNĖJA JOANA RUDAUSKIENĖ

Viena žymiausių šių laikų vytelių pynėja yra meistrė Joana Rudauskienė, šiaulietė. Jos darbų parodos vyko Šiauliuose, Vilniuje, Leningrade. Atskirų darbų buvo nusiųsta į parodas Belgijoje, Prancūzijoje ir kt. Tarptautiniame liaudies kūrybos festivalyje Maskvoje 1983 m. ji laimėjo respublikinę liaudies meno premiją. Jos didelis nuopelnas, kad ji sugebėjo į tą darbą įtraukti ne tik savo šeimos narius, bet ir sukaupė praktiškus vytelių pynimo metodus. Ji praveda pynimo seminarus, skaito paskaitas.

Ji su šeima buvo ištremta, kai jauniausioji dukra tebuvo 6 mėnesių amžiaus. Į Lietuvą sugrįžo 1954 m., susirado išblaškytus vaikus. Dirbo įvairiausius darbus. Vaikai užaugo, baigė mokslus. Ji ir toliau nepaliko savo mėgstamiausio užsiėmimo- vytelių pynimo.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
9½% už 90 dienų term.indėlius
9¾% už 6 mėn.term.indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
10 % už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
11¼% už 1 m. GIC invest. pažym.
11 % už 2 m. GIC invest. pažym.
10¾% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate
10¼% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind
11 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind
10¾% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind
8¾% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 13%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13¼%
2 metų 13%
3 metų 13%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11¾%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 72 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9½%
180-185 d. term. ind. 9¾%
1 metų term. indėlius ..... 10 %
2 metų term. indėlius ..... 10 %
3 metų term. indėlius ..... 10 %
1 metų GIC-met. palūk. .. 11¼%
2 metų GIC-met. palūk. .. 11 %
3 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 10 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11¼%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10¾%
Specialią taup. s-tą ..... 8 %
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk ... 9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 5¾%

IMA UŽ:
Asmenines paskolas nuo ..... 13 %
Sutarties paskolas nuo ..... 13 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 13¼%
2 metų ..... 13 %
3 metų ..... 13 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 11¾%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 41 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS!
533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA-INSURANCE
WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

montreal

Dalis varduvininkų Joninių iškilmėse A. V. parapijos salėje prie garbės stalo.

Nuotrauka A. Kalvaičio.

LIETUVOS ŠAULIŲ S-GOS 70-METIS ir JONINĖS

L.Š.S-gos 70 metų įsikūrimo minėjimas ir Joninės, rengti L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos, vyko š.m. birželio mėn. 18 d., Aušros Vartų P-jos salėje.

11 val. iškilmingose pamaldose, dalyvaujant Lietuvos trispalvei, šaulių vėliavoms ir uniformuotiems šauliams, Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė Kuopos kapelionas g.š. dr. J. Kubilius, SJ.

Po pamaldų, 12 val. salėje minėjimą atidarė Kuopos p-kas Augustinas Mylė, pakviesdamas įnešti vėliavas. Minutės tyla pagerbiami žuvę-mirę šauliai - šaulės. Suglaustai turiningą žodį tarė L.Š.S.T. Centro Valdybos p-kas Mykolas Abarius. Žodį tarė ir pasveikinimus perdavė VILNIAUS Šaulių Rinktinės p-kas Juozas Šiaučiulis.

Sekė Pažymėjimų įteikimas kuopos nariams, Sąjungoje išbuvusiems **50 ir daugiau metų:** Vyt.Barauskui, Pr.Dikaičiui, Jz.Išganaičiui, V.Kačergiui, B.Kasperavičiui, Magd. Kasperavičienei, Kl.Čepučiui, Ant.Kenstavičiui, J. Karosui, Ant.Jakimavičiui, Andr.Matusevičiui, Tėv. J.Kubiliui, SJ, Aug. Mylei, Ign. Petrauskui, Vikt.Sušinskui, Jz.Šiaučiuliui, Pr.Tekutienei, Alf.Vazalinskui, Jul. Šalteniui. Ta proga buvo įteikti Padėkos lapai kleb. J.Aranauskui, SJ ir A.Čepuliui.

Minėjimas baigtas Lietuvos Himnu ir vėliavų išnešimu.

Sekė Joninių programa. Prie varduvininkų stalo ir kitur matėme gėlėmis papuoštus Jonus, Jones-Antanus, Petrus-Povilus, viso 22 varduvininkus, jų tarpe ir kleb. emeritą Joną Kubilių.

Kuopos p-kui Aug. Mylei pasveikinus rengėjų ir organizacijų vardu, sugiedota Ilgiausių Metų. Varduvininkus pasveikino ir Šv. Kazimiero P-jos kleb. St.Šileika, SDB.

Meninę programą atliko iš Toronto atvykę muz. **Vaclovas Povilonis** su **Terese Vyšniauskaite** ir Vytu **Spuduliu.** Gerai paruoštas dainas dedikavo daugiausiai varduvininkams.

Kun. J.Kubiliui SJ palaiminus stalus, prasidėjo pietūs-vaišės, kurias paruošė St. ir G. Rimeikiai su talka. Vaišių metu pristatyti svečiai iš Lietuvos, JAV ir Havajų. Veikė baras ir loterija.

Berželiais ir gėlėmis išpuoštoje salėje Šaulių Sąjungos įsikūrimo 70-metį ir Jonines atšventė daugiau kaip 150 dalyvių. A.M.

• Joninių savaitgalį Montrealyje lankėsi iš JAV Onutė ir Albina MAKAUSKAITĖS ir Marija ŠEMOGIENĖ iš Havajų.

Jos apsilankė ir Joninių bei Šaulių Sąjungos 70-mečio minėjime Montrealyje.

• VALDIS KIRSTUKAS, Broniaus ir Elizabetos Kirstukų sūnus, susižiedavo su DOROTHY LOH, iš Albertos.

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI,-

Jau vėl ateina vasara! Stengiamės, prieš išeinant atostogų, pabaigti atžymėjimus kartotekoje ir knygose ,atsilyginusių už šių metų "NL" prenumeratą ir tuos, kuriuos reikia įrašyti į vėluojančių arba užmiršusių atsilyginti sąrašą. Kai kurie iš jų yra gavę raštiškus paraginimus, bet dar nėra į juos atsakę.

Prašome tai padaryti kaip galima greičiau. Paskutinis priešatostoginis "NL" numeris bus išsiuntinėtas **liepos mėn. 6 dieną.** Po mėnesio atostogų vėl tęsime darbą.

Administracija ir talkininkai pasirūpins priimti pašto siuntas ir atostogų metu.

Tad dar kartą, malonėkite atsiskaityti. Iš anksto dėkojame. "NL"

Religinės apeigos Mount Royal kapinių koplyčioje. Iš kairės: kun. St. Šileika, SDB, A. Blauzdžiūnas, D.N. Baltrukonis su giminėmis iš Bostono. Nuotr. A. Kalvaičio.

PADĖKA

Staiga mirus mūsų Vyrui ir Tėvui

A.a. EDMUNDUI AUGŪNUI,

norime išreikšti padėką kleb. Tėv. **J. Aranauskui, S.J.,** suteikusiam velioniui paskutinius patarnavimus; taip **Tėv. kun. Kubiliui, S.J.. kun. Izidoriui Sadauskui** ir parapijos klebonui **Tėv. Aranauskui,** koncelebravusiems šv. Mišias, **kun. Sadauskui,** palydėjusiam velionį į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems gausiai dalyvavusiems pamaldose, užprašiusiems šv. Mišias, išreiškusiems užuojautas žodžiu ir raštu, bei atsiuntusiems gėles.

Ypatinga padėka **M. Vaupšienei** ir jos sesutei **Onai Ūsienei** bei jų padėjėjoms už gražiai ir skaniai paruoštus laidotuvių pusryčius. Taip pat dėkojame ponioms už atneštus pyragus. Jūsų visų užjautimas ir nuoširdumas mums suteiks stiprybės mūsų liūdesyje -

žmona **ONA,**
sūnus **RAIMUNDAS**

PADĖKA

(A.a. Margaritos Baltrukonienės atminimui)

Savo mylimos žmonos Margaritos ilgos ir sunkios ligos, jos mirties bei laidotuvių progomis noriu išteikšti savo širdingiausią padėką sekantiems žmonėms bei organizacijoms:

Pirmiausia - visiems geradariams (-rėms), lankiusiems velionę namie, o vėliau - ligoninėje. Ypatinga padėka **S.** ir **J. Skučams, J.** ir **V. Žitkams, J.** ir **P. Adamoniams, V.** ir **A. Keršuliams, Danai Jaugelienei, E.** ir **R. Pališaičiams** ir kitiems aplankiusiems velionę ligoninėje daugelį kartų; taip pat A.V. parapijos klebonui **kun. Aranauskui S.J.,** suteikusiam velionei paskutinius Sakramentus, Ses. Paulei, savo aplankymais ir maldomis paruošusiai velionę į amžinybę.

Dėkoju šimtams Montrealio ir apylinkės lietuvių, aplankiusiems velionę laidotuvių namuose, išreiškusiems man nuoširdžiausias užuojautas žodžiu, raštu, spaudoje ir per radiją -(L. Stankevičiui), taipgi visiems, užsakiusiems Mišias už velionės sielą.

Ypatingas ačiū A.V. parapijos choro koordinatoriui **sol. Anatanui Kebliui, chorvedžiui muz. Aleksandrui Stankevičiui ir visiems choristams, -tėms už taip įspūdingai atliktus giedojimus gedulingųjų Mišių laike.**

Didelė padėka abiejų Montrealio parapijų klebonams: **kun. J. Aranauskui** ir **kun. S. Šileikai,** koncelebravusiems iškilmingąsias Mišias, ypač Šv. Kazimiero parapijos klebonui **S. Šileikai, SDB.,** už tokius prasmingus pamokslus A.V. šventoveje bei vėliau kapinių koplyčioje. Ačiū visiems taip gausiai palydėjusiems velionę į Mt. Royal kapines.

Galiausiai dėkoju gerb. **kun. St. Šileikai, SDB.,** atlikusiam paskutines apeigas, padedant velionę amžinam poilsiui LA PIETA mauzoliejaus kriptoje, Cote Des Neiges kapinėse.

D.N. Baltrukonis

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
– įsikūręs nuosavuose namuose –

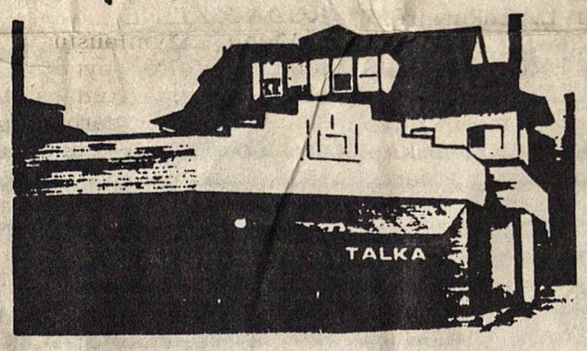

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. čekių sąsk. iki	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	neklin. turto pask. 1 m.	13.5%
kasd.pal.taupymo s-tą ..	7%	neklin. turto pask. 3 m.	14%
90 dienų indėlius	9.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	11.5%	*Nemokama narių gyvybės draudą pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
1 m. term. ind.mėn.pal.	11%	*Ir asmeninių paskolų draudą iki $25.000.*	
3 m. term. indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	11.5%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais – nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE;
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

MIRUSIEJI:

• SAKAITIS ALFREDAS, 53 m., miręs Royal Victoria ligoninėje. Liko žmona, duktė, sūnus, 3 broliai, sesuo ir kiti giminės.

Palaidotas iš Vengrų United Church bažnyčios Mount Royal kapinėse.

• SLAPŠINSKIENĖ (KONDROTAVIČIŪTĖ) STANISLAVA, 72 m. mirė birželio 16 d. Liko vyras ir duktė Elena Gudaitienė, kiti giminės. Gyveno Longueil, kur ir atliktos laidotuvės.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų Klubo NIDA valdyba savo pirmame kadenciniame posėdyje nustatė ir siūlo klubo nariams 1989 metų sezono veiklos planą:

Liepos mėn. 15 d. - Žvejybos turnyras- Ottawos upė, Rigauđ Bay;

Rugpjūčio mėn. 20 d.- Gegužinė. St.G. Rimeikių vasarvietė, Rigaud Bay;

Spalio mėn. 22 d. - Sezono Uždarymo Pietūs, Aušros Vartų Parapijos salė.

Klubo valdyba reiškia padėką žvejui J. Čialkai už padovanotą klubui sklypą su priėjimu prie vandens Ottawos upės. Valdyba turi keletą planų, kaip šį sklypą panaudoti klubo gerovei. Valdyba linki saugaus ir sėkmingo žvejybos ir medžioklės sezono. A.M.

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tų leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, **Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.**

Laimingas žvejas Jonas ČIALKA.

Nuotrauka J. Rimeikio.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas-virš $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS	11¼%		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sąsk. ..	6 %
1 metų.....	10 %	Taupymo su gyv. draud.....	5¾ %
180 d.- 364 d.	9¾%	Taupymo kasdieninės sąsk..	5½ %
120 d. - 179 d. ...	9¾%	Einamos sąskaitos.....	4½%i
60d. - 119 d.	9½%	RRIF - RRSP-term.	11½ %
30 d. - 59 d.	9¼%	RRIF - RRSP-taup.	6½ %

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 13% Asmeninės - nuo 13%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

Mielam Bičiuliui

A † A

AUGUSTINUI KUDŽMAI

mirus,

giliame skausme likusiems: žmonai, vaikams ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą -

MARIJA ir JONAS ADOMAIČIAI

MINĖJOME TRAGIŠKĄJĮ BIRŽELĮ

Š.m.minėjome Birželio Trėmimus tradicinėje Dominion aikštėje. Dalyvavo 8 vėliavos, mūsų uniformuoti šauliai ir didelis būrys pabaltiečių. Ceremonijos aikštėje buvo pravestos sklandžiai. Visi, pasakę žodį, pabrėžė Stalino-Hitlerio slaptųjų paktų nelegalumą ir nemoralumą. Ilgesnį žodį pasakė Montrealio miesto tarybos ir mero atstovas A. Limonchik'as. Jis sveikino pabaltiečius už moralinę stiprybę ir principingumą. Rumunų atstovė ypatingai pabrėžė, kad sovietų įvykdytos masinės žudynės ir deportacijos turi būti visada prisimenamos ir kaip tik dėl to mes neturime šypsotis "Mr.Gorbiui", kaip kad kai kurie tai daro.

Čia pat esančioje katedroje buvo trimis kalbomis pasakytos specialios maldos Vargonininkas, atrodo, labai džiaugėsi vargonų galybe. Soi. Ginos Čapkauskienės balsas aidėjo skaidriai ir tyrai, nors aidas didžiuosiuose skliautuose sugėrė žodžius ir tik vieną kitą tebuvo galima suprasti. Vargonai užgožė ir per lėtai liūliavo, palydint himnus. Šiek tiek geriau pavyko latviams, kurie sudarė kompaktišką grupę. Ar ne geriau būtų ateityje visas ceremonijas ir maldas atlikti aikštėje? Himnus sugiedotume lauke, o praeiviams didelis plakatas, skelbiantis kodėl dedame vainiką ir ką mes minime irgi būtų reikšmingesnis, negu užsidarymas katedroje.

Ilgų ceremonijų nereikia. Kurie norėtų, galėtų atsisėsti esančiuose aikštėje suoliukuose (arba iš miesto ta proga būtų galima jų gauti ir daugiau). B.N.

• AV PARAPIJOS CHORAS išeina vasaros atostogų nuo **birželio mėn.25 d. iki Darbo Dienos /Labor Day/.** Dėkingi montrealiečiai linki malonių atostogų!

MONTREALIEČIAI AUKOJO VASARIO 16-tos GIMNAZIJAI:

$ 500,- Montrealio Kredito Unija LITAS; $ 100,- Aušros Vartų Parapija; po $ 50,- Adamonis Insurance Inc., J. Skučas; po $ 25,- Alb. Dasys, St. Mekšriūnas, Alb. Norkeliūnas, J. Bernotas; po $ 20,- Kun. St. Šileika SDB, Pr. Bulka, D. Mozuraitis, R. Polišaitis, A. Vapsvienė, Alb. Jonelis, J. Baltuonienė, Alb. Baršauskas, J. Kęsgailienė, V. Kačergius, J. Gražys, K. Andruškevičius, G. Montvilienė, V. Piečaitis, R. Rudinskas, St. Pocauskas, J. Lukoševičius, E. Paunksnienė, P. Tekutienė, E. Vaičekauskas; po $15,- J. Dalmotas, C. Rugys, V. Jakonis, B. Nagienė; po $ 12,- J. Adamonienė, Br. Bunys, P. Bunys, J. Blauzdžiūnienė, Z. Borisas, A. Grigelienė, A.M. Kringeliai, J. Naruševičius, J. Tanona, K. Rašytinis, P. Šukys, M. Makauskas, J. Jurėnas, K. Toliušis, G. Gedvilienė, P. Girdžius, Jz. Lukoševičius, L. Urbonas A. Mylė, A. Kalvaitis; po $10,- J. Asipavičius, O. Čečkauskienė, P. Kalpokas, V. Lietuvininkas, kun. J. Kubilius, SJ, V. Markauskas, K. Mickus, P. Piečaitis, K. Petrulienė, Br. Šimonėlis, L. Šimonėlis, O. Sitkauskienė, M. Taparauskas, J. Vaitkutis, P. Žukauskas, Br. Staškevičius, J. Piečaitis, J. Mikalajūnienė, A. Petraitytė, G. Kudžmienė, E. Augūnas, Alb. Urbonas, A. Staškevičius, J. Šeidys, A. Čepulis, V. Murauskas, Alb. Išganaitis, P. Kerevičius, P. Juodelis, Pr. Vapšys; po $ 5,- K. Baltuškevičius, Alb. Brilvicas, P. Jukševičius, M. Malcienė, K. Martinėnas, T. Šmitienė, Ag.Paškevičienė, L. Stankevičius, Alf. Tušas, Z. Valinskas, Ch. Juška, L. Balaišis, J. Vasiliauskas, A. Matusevičius, J. Gedminas. $ 2,- J. Ladyga.

Su šiuo aukų lapu VASARIO 16 GIMNAZIJAI pasiųsta $ 2.000.

Visiems, prisidėjusiems prie šio kilnaus tikslo, nuoširdžiai dėkojame.

A. Jonelis, J. Dalmotas,
Rėmėjų Būrelio Nr.59 atstovai Montrealyje

DĖMESIO:

"LITE" atidaryta sąskaita paremti Lietuvos buriuotojus. Sąskaitos nr. 4523. Čekius rašyti "LIETUVIŲ BURĖS ATLANTE" vardu

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ELECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P2C5 TEL: 366-5484

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge CHRYSLER

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

366-7818

1060 Lapierre coin La Vérendrye

Member Foto M.L.S. SISTEMA

D.N BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

PARŪPINAME

Japonų firmų **VIDEO MAGNETOFONUS (VCR)** ir **VIDEO FILMAVIMO KAMERAS,** tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.

ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

ASTRO COR 740

YOUR BEST BUY IN **FRESH** CULTURED DAIRY PRODUCTS

• JOGURTAI • GRIETINĖLĖS SŪRIS
• SPAUSTAS VARŠKĖS SŪRIS
• RŪGŠTI GRIETINĖ • VARŠKĖS SŪRIS
• GERIAMAS JOGURTAS

NEW JOGURTINIS ANTPILAS SALOTOMS "THE YOGURT LOVER'S DRESSING" NEW

GEROS RŪŠIES IR SKONIO PATIKIMI GAMINIAI

IŠBANDYKITE BIOBEST JOGURTĄ IR PASIŽYMĖJUSĮ

ASTRO DOME GRANOLA JOGURTĄ

DABAR! ABU ŠIE GAMINIAI SU VAISIAIS.

ASTRO PRODUCTS AVAILABLE AT FINE DAIRY COUNTERS

ASTRO DAIRY PRODUCTS LTD., Lachine, Que, 1936 32the Ave

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel: 662-1177

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai: 844-7307 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430